



Radosna

MISIJSKI LIST

vijest

Sjećanje na sestruru
Claru Agano



Domaćinska škola
sv. Monike u Mbingi



Krizma u misiji
Nawinda





Apostolat molitve

Da naše župe, pokrenute misionarskim duhom, budu mjesto gdje se vjera komunicira i gdje se vidi milosrđe.

Sadržaj

Uvodnik U središtu Iz života naših misionara

Intervju Apostolat molitve Vijesti iz Crkve u Hrvata

Život jednog misionara Misijiski velikani

Najljepše je đačko doba.....	3
Naviještanje evanđelja Isusa Krista i kultura dijaloga (8)	4
Budite uz moj narod	6
Sjećanje na sestru Claru Agano	7
Domaćinska škola sv. Monike u Mbungi	8
Krizma u misiji Nawinda	10
Sve stavljam u Božje ruke.....	12
Misijska nakana za rujan	14
S. Adriana Galić primila misijski križ.....	15
Posjet misionarke s Madagaskara.....	16
Posjet fra Ivica Vrbića Župi sv. Ante Padovanskoga u Žepču	16
MIVA – blagoslov vozila: Sunja.....	17
MIVA – blagoslov vozila: Punitovci	17
Župa Vijaka rekordno za misionare	17
Misionarsko ljeto na Svetom Duhu 2017.....	18
Pohod Bonmogru.....	19
Sveta Jozefina Bakhita.....	21

Impressum

Izdavač: Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini

Glavni urednik: v.l. Antun Štefan; **Zamjenik glavnoga urednika:** mons. Luka Tunjić

Godišnja preplata: Hrvatska 90 KN; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD

Tisk: Grafička Markulin, Lukavec; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 1000 ZAGREB
Tel. 01/5635-055
E-mail: missio.croatia@misije.hr
web: www.misije.hr

Kunski ţiro račun:
IBAN: HR6323600001101542876
Model: HR99
u polje "Opis plaćanja" navesti svrhu uplate

Devizni račun:
Zagrebačka banka d.d., Zagreb
IBAN HR6323600001101542876
SWIFT CODE: ZABAHR2X
Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
Tel./fax: 0387/33/667-889
E-mail: missio.bih@bih.net.ba
web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
UniCredit Bank d.d.
Račun primatelja: 3383202200897320
Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
UniCredit Bank d.d.
IBAN: BA393383204893626147
SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
Navesti svrhu uplate

Najljepše je đačko doba

Poslovica veli da je u životu od kolijevke pa do groba najljepše – đačko doba. Doba je to kada nemamo mnogo briga osim redovito pohađati školu i truditi se postizati što bolje ocjene. Bezbrižno i lijepo. Doba je to kada imamo najviše vremena za druženje s prijateljima i zabavu.



Piše vlč. Antun Štefan

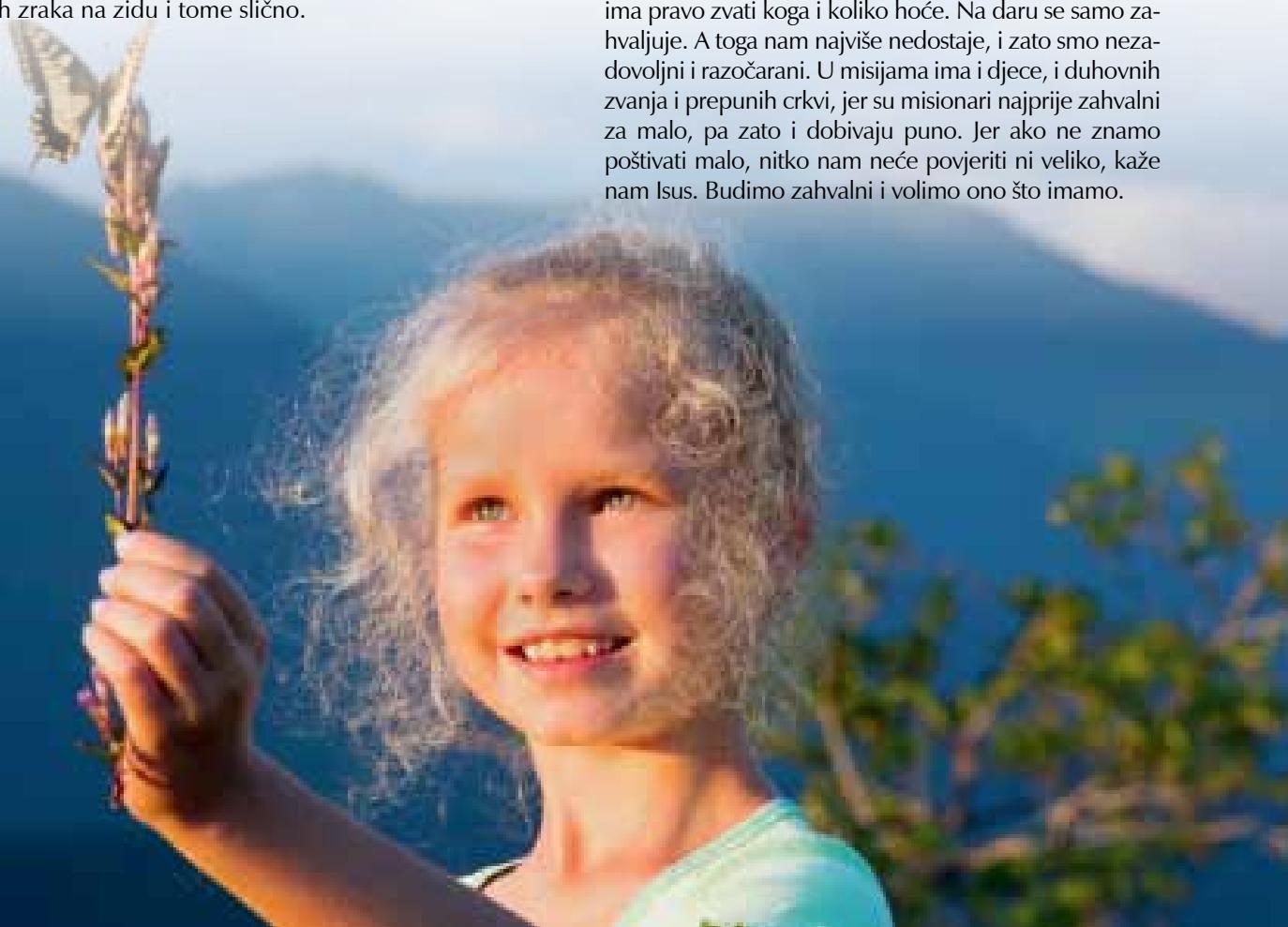
Kada bi barem uvijek ostali djeca, bilo bi to sjajno. Ali, godina za godinom, odrastamo – i nestane bezbrižnosti. Tako je i u crkvenom životu – počinjemo kukati! Vidimo katastrofe na sve strane. A ništa nam ne fali. Imamo vrhunska rodilišta i bolnice, vrtiće i školske zgrade, besplatne udžbenike i bilježnice, prehranu za djecu, osigurane stipendije, i radnih mjesta toliko da nema dovoljan broj radnika. A turistička sezona nikad bolja. A tek crkve? Uređene izvana i iznutra, podno grijanje i klima, ozvučenje. Sjemeništa i bogoslovije – super. A opet na kraju ipak zaključujemo da je stanje teško i da neće biti dobro ako se ovako nastavi. Tvrdimo kako nema djece, kako su nam crkve prazne, i nema duhovnih zvanja. U čemu je onda problem?

Nedostaju nam zahvalnost i optimizam, tj. gledanje života očima djece. Isus nam je rekao da postanemo kao djeca, zato jer djeca opažaju stvari koje su nama odraslima nezanimljive i nevrijedne, npr. male pukotine na okviru prozora, kukce koji pužu po parketu, igru sunčevih zraka na zidu i tome slično.

Nezahvalna i umorna duša je najgore što nam se može dogoditi. To je životna situacija kada nam je sve ono što nam je u djetinjstvu bilo novo i neobično, postalo ‘već viđeno’, kada je naš svijet pretvoren u ‘poznato mjesto’, i više nas ne iznenadjuje i ne raduje.

Kako inače drugačije shvatiti tvrdnju da nema djece. Ima djece, ima. Bogu hvala. Naravno, ako čekamo peto koje će zaslužiti da ga svečano krstimo, ono prvo, pa drugo, pa treće i četvrto, se sigurno moraju osjećati ‘kao da ih nema’. Ali svako od njih vrijedi blagoslova i zahvalnosti. I nemojmo čekati peto da to učinimo, radujmo se najprije prvom!

Kažemo da nema vjernika. Ima vjernika, ali vjernika kojima komfor naših crkava za sada ne predstavlja izazov. To su vjernici koje sigurno susrećemo na krštenjima njihove djece, unučadi, susjeda i kumova, na pričesti, firmi, vjenčanju, na sprovodima. Imamo vjernike, tko kaže da ih nema. Čak i one koji još nisu ni kršteni. Imamo i duhovnih zvanja. Zar su Božja zvanja brojevi? Bog ima pravo zvati koga i koliko hoće. Na daru se samo zahvaljuje. A toga nam najviše nedostaje, i zato smo nezadovoljni i razočarani. U misijama ima i djece, i duhovnih zvanja i prepunih crkvi, jer su misionari najprije zahvalni za malo, pa zato i dobivaju puno. Jer ako ne znamo poštovati malo, nitko nam neće povjeriti ni veliko, kaže nam Isus. Budimo zahvalni i volimo ono što imamo.





Piše mons. Tomo Vukšić

Razmišljanje uz Dekret Drugoga vatikanskog sabora o misijskoj djelatnosti Crkve – Ad gentes

Naviještanje evanđelja Isusa Krista i kultura dijaloga (8)

Neke novije teorije o dijalogu i misijama

Već spomenute teološke teorije su, još u vrijeme saborskih zasjedanja, inzistirale na korjenitu redimensioniranju spasenjskoga posredovanja Crkve, kao i samoga njezina poslanja, a sve uime međureligijskoga dijaloga i uime pretpostavljene jednakosti religija. U tom izjednachtsavanju sve se religije smatraju putevima spasenja koji bi bili paralelni kršćanskoj objavi. I vjerojatno nije daleko od istine da je upravo to potaknulo saborske oce da ojačaju doktrinarni sadržaj dekreta o misijskom djelovanju, pa su upravo teološkom utemeljenju posvetili cijelo njegovo prvo poglavje. A s obzirom na to da je prošlo više od pedeset godina od završetka Drugoga vatikanskog sabora, posvema je opravdano postaviti pitanje: Jesu li danas nadvladane nekadašnje zabrinutosti saborskih

otaca, odnosno spomenute teološke teorije, koje su ih vjerojatno navele da se ozbiljno pozabave doktrinarnim utemeljenjem misijskoga poslanja Crkve i same misionarske djelatnosti?

Na vrlo sličan način pitanje je postavio i papa Ivan Pavao II. u svojoj enciklici *Redemptoris missio*. Naime, nakon što se pozabavio pitanjem sveopćega poslanja Crkve, koje proizlazi iz vjere u Isusa Krista, kao što se kaže u trojstvenoj ispovijesti vjere sadržanoj u *Nicejsko-carigradskom vjeđovanju*, postavio je pitanje današnje aktualnosti misija jer, zbog „današnjih promjena i novih ideja, neki se pitaju: ‘Da li je još uvijek prikladna misija među nekršćanima? Nije li na njezino mjesto došao dijalog među religijama? Nije li joj dovoljna svrha promicanje čovjeka? Zar poštivanje savjesti i slobode ne isključuje sva-ko nuđenje obraćenja? Zar se čovjek

ne može spasiti u bilo kojoj religiji? Čemu dakle misija?’” (br. 4).

U pokušaju odgovora na postavljeno pitanje niti je moguće niti je ovdje mjesto izraditi iscrpan prikaz. Stoga se, samo ilustracije radi i podsjećanja na složenost tog pitanja, ograničava na kratak prikaz različitih teorija koje su se pojavile posljednjih desetljeća, preuzimajući prikaz talijanskog teologa Marija Menina, koji se pozabavio ovim pitanjem.

Suvremena misijska teologija susreće se na dijalektički način s jedne strane s misiološkim školama iz prve polovice 20. stoljeća, a s druge se nalazi se pred novim izazovima našeg vremena.

Tako se, naprimjer, na misiološku teoriju zasađivanja Crkve (*plantatio Ecclesiae*) odgovara teorijom bez Crkve, odnosno utapanjem Crkve u samo misionarsko djelovanje (Johannes Christiaan Hoekendijk).



Teorija o misijama bez Crkve pojavila se, kao prevrat u odnosu na tradicionalnu ideju misija, na europskom području, u protestantskom ambijentu, pod utjecajem fenomena sekularizacije i takozvane smrti kršćanstva. Njezin najdinamičniji predstavnik je teolog i misionar Johannes Christiaan Hoekendijk. Proces kristijanizacije pogana, prema njegovu mišljenju, ne može se svesti na formiranje Crkve – naroda, previše poistovjećene u etničko-kulturno-religioznom smislu, jer bi to sprječavalo evangelije da bude prisutno u novoj stvarnosti sa svim svojim revolucionarnim krjepostima, koje nadilaze svaku etničku skupinu, kulturu i religiju.

Naspram teorije propovijedanja evanđelja (*praedicatio Evangelii*) neki postavljaju i zamišljaju misije kao djelo za oslobođenje (Gustavo Gutierrez). Teoriji prilagodavanja suprotstavlja se teorija inkulturacije (Arij A. Roest Crollius), a teoriji obraćenja teorija svjedočenja i dijaloga (Paul F. Knitter). Te teorije utječu na cijelo misionarsko područje, razmišljanje i djelovanje, bez obzira na to kojoj konfesiji one pripadaju po svojem podrijetlu. Sve se one temelje na antropološkom zaokretu teologije 20. stoljeća i onim njezinim pravcima, koji su spremniji smatrati svijet i izazove povijesti, religije i kulture kao mjesta i horizonte misija.

Misije „bez Crkve“

Teorija o misijama bez Crkve pojavila se, kao prevrat u odnosu na tradicionalnu ideju misija, na europskom području, u protestantskom ambijentu, pod utjecajem fenomena sekularizacije i

takozvane smrti kršćanstva. Njezin najdinamičniji predstavnik je teolog i misionar Johannes Christiaan Hoekendijk. Proces kristijanizacije pogana, prema njegovu mišljenju, ne može se svesti na formiranje Crkve – naroda, previše poistovjećene u etničko-kulturno-religioznom smislu, jer bi to sprječavalo evangelije da bude prisutno u novoj stvarnosti sa svim svojim revolucionarnim krjepostima, koje nadilaze svaku etničku skupinu, kulturu i religiju. On u koncept misija uvodi eshatološki pojam *shalom*, koji je mnogo širi od tradicionalnoga pojma *spasenje*, jer naznačuje sva dobra Božjega kraljevstva, uključujući društveno-političku ideju razvjeta. Ne radi se o tomu da se povijest i svijet predaju u ruke Crkve, nego da se Crkvu uključi u *horizont svijeta*, da bi ona mogla samu sebe osmislitи unutar povijesti. On smatra da je zasadivanje Crkve (*plantatio Ecclesiae*) nepodnošljiva crkvena začahure-

nost misija, jer da je nesposobno odgovoriti zahtjevima kraljevstva Božjega i izazovima svijeta. Zato on priželjkuje misije bez Crkve ili, još točnije rečeno, „usisavanje“ Crkve u misijsko djelovanje. Zbog toga isповijedanje vjere u apostolsku Crkvu za Hoekendijka znači da je Crkva iznad svega misionarska, ne sedentarna kuća u Egiptu, nego egzodus. On emancipira misije od Crkve, vežući ih usko za svijet. U biti, misije se razumije polazeći od Boga, kao djelo Božje za svijet: ne više kao *misiju Crkve*, nego kao *Crkvu iz i u misijama*.



 ARGENTINA
– s. Belen Mikulić

Budite uz moj narod

(Iz statuta Zajednice „Djelo“)

Naš dan započinje u pet sati i trideset minuta. Ubrzo nakon toga nalazimo se u samostanskoj kapeli na molitvi. Svaki dan u molitvu predajemo Bogu one koji će nam taj dan poslati Božja providnost, jer mi smo njezini „zaposlenici“ i „dragovoljci“.

Trebamo uvijek tražiti sliku Božju u sebi i u drugima, tako spoznajemo da smo svi braća i sestre u Gospodinu. Sve nas to mijenja i izgrađuje na bolje.

Meni se često čini kao da smo na straži, da smo hitna služba ili da smo na ratištu gdje nema vidljiva ubojitog oružja, ali na prag nam dnevno stiže jad, tuga i bijeda svake vrste što pritiše Božji narod. Ima i radosti, jer to je sve život, o tom ću drugom zgodom. Nije uvijek lako slušati, tješiti i hrabriti druge. Nije lako pomagati materijalno kada i sami živimo od Božje providnosti, koju nam Bog dariva po dobrim ljudima, ali može se. Dijelimo duhovno i materijalno ono što imamo. Božja providnost se brine da ne dangubimo i da nam ne fali ono najpotrebnije. „**Budite uz moj narod!**“, to je nadahnuće primljeno u tišini duše za našu Zajednicu „Djelo“, kao vapaj i povjerenje, kao svjedočenje ljubavi Bogu. Kako kaže Sveti pismo: „**Dosta je svakom danu zla njegova.**“ (Mt 6, 34) Mi uvijek računamo da je Gospodin s nama. Mi smo samo oruđe u njegovim rukama. Naš dan započinje i završava molitvom i predanjem, jer u Bogu je sva naša snaga, pouzdanje i providnost. Da bismo nosili Gospodina drugima, trebamo ga najprije imati u sebi. Navečer smo

na sv. misi, kada nas Gospodin hrani sobom. Slijedi zahvala što je dan proveo s nama. Naš dan završava kasno u noći, često poslije pola noći, ali i tada u kapeli, u molitvi i zahvali prije sna.

Starost je teži dio života

Naša draga Norma, starica od osamdeset dvije godine, sada živi nedaleko od samostana, u jednom domu za starije osobe, da bi bila u društvu svojih vršnjaka. Razlog tomu je što je starica Regina i njezina prijateljica, koja je godinama živjela s nama, preminula. Tako sam s Normom u sobi u domu spavala nekoliko noći na madracu na podu, dok se nije privikla na novu sredinu. Uredili smo joj sobu, kupili sve potrebno, jer dom je vrlo skromno namješten. Nas sestre Norma je predstavila kao svoju obitelj, kod kojih će provoditi vikende i blagdane. Mnogi su u domu godinama neposjećeni i zaboravljeni, a neki nemaju nikoga svoga. Zato mi svakog petka idemo po Normu, čemu se ona raduje, jer ju mi zaista volimo. U samostanu ju čeka njezina soba, mjesto za stolom i u kapeli, a kada ugleda i hrani naša dva psa, to joj je veliko veselje.

Nedjeljom navečer otpratimo Normu u dom i ponesemo sve što joj



treba do petka. „Moja je starost lijepa, Bogu hvala“, kaže Norma. Rekla mi je da dodem k njoj na odmor, što možda i nije loša ideja.

Već dugo svake nedjelje nosim sv. pričest u taj dom i lijep broj se osoba pričešće. Norma je sakristanka u domskoj kapeli, a povremeno dolazi svećenik i slavi sv. misu i dijeli im sakrament pomirenja te je njihov duhovnik. Jednu subotu kod nas, u noći, Normi je pozlilo. Bila je veoma loše i hitna služba ju je odvezla u bolnicu. Pregledali su ju i dali joj infuziju s vitaminima, a do jutra smo sestra Andreja i ja ostale uz nju. Ovdje je to dobro što možeš biti uza svoje najdraže.

Ujutro smo se zajedno vratile u samostan, a Norma je ostala kod nas deset dana te se dobro oporavila. U mnogim obiteljima starije su osobe često zanemarene. Mnogo je razloga



za to. Neki put je razlog sukob generacija, a nekada skućeni stambeni prostor, siromaštvo, kućni odgoj, ponašanje koje su djeca poprimila od svojih roditelja prema starijim ukućanima. Roditelji su uvijek prvi primjer, dobar ili loš. Tu je i površnost današnjeg društva, u kojem mladi žive, i loše vrijednovanje obitelji. Mi posebno njegujemo apostolat ljubavi prema starima i bolesnima. Posjećujemo one koji žive sami i one koji su u obiteljima, nosimo im sv. pričest kada god žele i potičemo ih na sakramentalni život, rado posjećujemo bolesne u bolnicama na zamolbu obitelji i kada znademo da je tko od poznatih tamo. Na to potičemo mlade, kao i naše laike, članove Zajednice „Djelo“. Pripremamo ih na sakrament bolesničkog pomažanja i pozovemo svećenika da im ga udijeli. Budući da imamo tjedno jednosatnu emisiju na lokalnom radiju, obradivali smo i tu temu, povezano s četvrtom Božjom zapovijedi.

Kad nam ponestane snage

Čudesan je Bog u svojoj providnosti! Kad nam ponestane snage, Bog se uvijek pobrine da nam netko pomogne – naši članovi zajednice, laici. Nedavno smo primili jednu ženu da se nekoliko dana odmori kod nas od svojeg supruga, koji je alkoholičar. Bili su zajedno u prihvatilištu za beskućnike. Lucia, Francescova supruga, bila je iscrpljena od suprugova zlostavljanja i alkoholizma. Naša sestra Maria Laura, koja volontira u toj kući, dovela je Luciju k nama. Bila je sretna i zahvalna. Plakale smo skupa slušajući njezinu životnu priču, ali smo unosile i radost u te dane dok je bila kod nas. Sada znade da ima kod nas mjesta kad se opet umori. Mužu se pruža

i liječnička pomoć kao ovisniku. Jedan dan, dok smo mi sestre bile na svojim dužnostima, Lucia se snašla u samostanu, obrisala podove, otvarala vrata kad bi nas tko tražio, a i iz kuhinje je mirisao ručak, jednostavan i ukusan. Svi smo bili radosni, jer i nama je taj dan ponestajalo snage. Lucia je blistala od sreće što nam je nešto mogla uzvratiti, iako to nismo tražili. Takva je Lucia, borbena, vrijedna i ne ostavlja svojeg muža, samo se malo odmara, da može nastaviti svoje poslanje u vjernosti i podnošljivosti do kraja. Ovisnost je ozbiljna bolest.

Vjeru prenose starije osobe u svojim obiteljima

Kad je naša dobra Ana Maria očekivala unuče, već je imala šezdeset godina. Njezin sin i snaha bili su mladi, lijepi i zaljubljeni. Vjera im nije značila gotovo ništa. Ana Maria je plakala i nije razumjela što se to dogodilo s njezinim sinom. Crkveno vjenčanje sin je prihvatio, radi majke, a snaha jedva. Sve je i dalje bilo isto. Imali su dobar posao, unajmili stan i sve je izgledalo savršeno.

Snhina se trudnoća zakomplirala, djevojčica je rođena s osam mjeseci, kao nedonošče. Bila je u inkubatoru i ništa nije govorilo da će preživjeti. Sve je neizvjesno, rekao je pedijatar. Baka se opet uplela u njihovu tugu i brigu. „Molite Gospodina i Blaženu Djericu Mariju od Čuda neka se proslavi nad vašim djetetom. Bit će dobro ako se vratite Bogu, to vas on doziva, a vi ste gluhi, pa vas je morao na taj način probuditi.“ Svi smo molili. Ana Maria i sin svaku večer su dolazili na sv. misu, a majka je bila u bolnici, oporavljala se i bila uz dijete. Posjetili smo ju jednu večer s bakom i suprugom. Bila je mirna, puna nade i vjere. I mi smo svoju vjeru, nadu i pouzdanje darovali Gospodinu i Djericu od Čuda, kao i malenu djevojčicu. Bogu hvala, sve je dobro prošlo, ne tako brzo, ali prošlo je.

Malena Bernadeta bakina je ljubimica, prohodala je, veselo dijete, a baka je sretna što se Bog proslavio nad njezinom unukom i vratio njezinu sina i snahu k sebi. „Kad umrem, pričajte svojemu djetetu kako vas je Bog po njoj obratio“, često im kaže baka Ana Maria.



KONGO
– s. Mirabilis Višić

Sjećanje na sestruru Claru Agano (Ubijena u Bukavuu 29. studenoga 2016.)

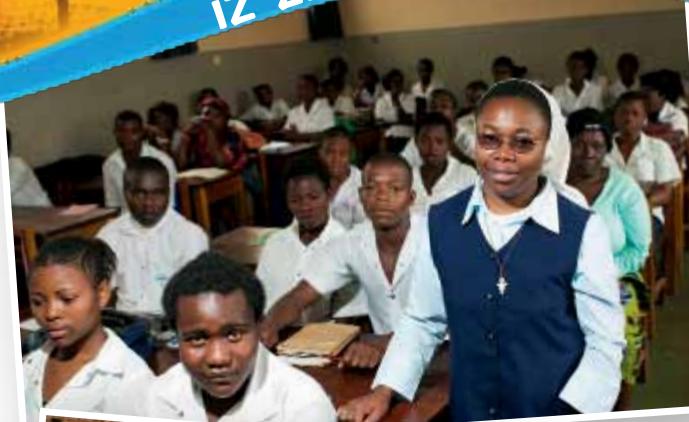
Mi koji sada plačemo,
ponosni smo na tebe, jer si
ostala vjerna do smrti!

Jednom je sveti Franjo poslao braću u Afriku. To su bili prvi franjevcii misionari. Pošli su među muslimane, među kojima je oduvijek bilo nasilnih i fundamentalista. To Franjo nije gledao. On je gledao dublje, da i njih treba evangelizirati. A evangelizirati znači reći im da su i oni Božji...

Zatim su oni ubili njegovu braću, a Franjo, izgleda, nije plakao. Bio je svjestan situacije, prihvatio ju je takvu kakva jest, surova i gruba. I zahvalio Bogu što ima pravu braću. To znači da su svojom na silnom smrću posvjedočili su da je njihov izbor bio pravi, da su radije prolili svoj krv nego zanijekali Nazzarećanina za kojim su koračali.

I mi smo, po Franjinu nadahnucu, mnogo stoljeća poslije pošli u Afriku. Mi, školske sestre franjevke Krista Kralja, uvjerene da nas on poziva, šalje i vodi.

Navještale smo Riječ onako kako smo znale i mogle. Vjerujemo da je to Bogu na slavu, na dobrobit njegova stada. Nikada nije bilo lako svjedočiti, jer svjedočiti je zahtjevno. Zahtjeva dosljednost. Moje riječi, moj život, moja djela



čine samo jedno. O njemu govorim, njega naviještam, njega volim i činim sve da ga i drugi zavole. A to ima svoju cijenu.

U Demokratsku Republiku Kongo došle smo 1974. godine. Kad smo navršile 25 godina misijskog života (1999. godine), k nama je došla jedna plaha djevojka, koja je prešla više od 500 km da dode k nama, i izrazila želju da i ona bude što smo i mi, da živi kao i mi, da postane redovnica.

Njezino ime bilo je Agano, što u prijevodu znači zavjet ili obećanje.

Pridružila se ostalim odgajanicama i na dan polaganja prvih zavjeta dobila je ime Clara, a to je svjetlo, to je jasnoća, to je ime one koja je prva slijedila sv. Franju i najbolje ga imitirala, pretvorila njegovu karizmu u svoj mladi život, sv. Klara, na čiji dan su i bili zavjeti. Naša Agano, sada Clara, rođena je 3. srpnja 1976. godine, na dan sv. Tome, i to kao da je utjecalo na njezin život. Naime ovdje u Africi sve ima svoj simbol, svoje značenje. Ako je ona ponekada sumnjava u sebe, ali nikada u Boga, onoga presudnog dana sigurno je rekla: „Bog moj i sve moje.“

Mučeništvo je najveći stupanj svetosti, jer prolivena krv briše sve nedostatke, svojom crvenom bojom ispravlja sve pogreške, daje krila da se bolje leti.

Jasno da nije bilo lako suočiti se s oštricom mača, naročito kada znaš da ga nisi zasluzio. Ali u tom trenutku Gospodin, gospodar života, šalje svoje anđele da te ohrabre. Tako je učinio za svog Sina, dok mu je on vatio: „Izbavi me!“ Otac mu šalje snagu da može reći: „Neka tvoja volja bude.“

Istog dana uhvatili su počinitelja, mladog čovjeka, a njemu su se pridružili i drugi osuđeni, pravo ili krivo, nitko to ne ispituje. Oni su u zatvoru. Suđenja traju unedogled, uvijek ponavljaju iste priče. Došli krasti? Možda. Ali otežavajuća je činjenica bila što je u torbi bio nož. I da je taj nož prerezao život. Ni milimetra se nije prevario, bio je dakle dobro izvježban, znao je što hoće i kamo treba ubesti. Možda je on samo žrtveni jaganjac, možda se nekoga treba pokriti, možda ćemo nekada znati pravu istinu, a dotad nam je moliti da se to nikada više ne ponovi.

Milijun puta smo se upitale zašto, a to je samo izraz našeg nerazumijevanja, to je ono kada želimo reći: „Gospodine, ne razumijem, ali ti vjerujem. Dajem ti svu svoju vjeru, svoje nadanje, sve svoje...“ Clara je ubijena 29. studenoga, kada franjevačka obitelj slavi sve svetce franjevačkog reda. A možda je nedostajala još jedna zvjezdica u toj velikoj obitelji.

Otada do danas njezin je grob mjesto naših susreta, naših molitava, naših vapaja da u ovoj zemlji prestane ubijanje, da jednom dođe toliko željeni mir.



TANZANIJA
– s. Kaja Perić

Domaćinska škola sv. Monike u Mbinki

Jedna od mnogih različitosti između europskog kršćanstva i kršćanstva u Africi, konkretnije ovdje u Tanzaniji, jest življenje kršćanstva u jumuiyama (izgovara se đumuija).

Ako bismo tražili neku približnu sličnost u našem zapadnom kršćanstvu, onda bismo donekle bar mogli spomenuti naše male bazične zajednice, ili čak filijalne zajednice u župi. Organizirani kršćani po zaseocima. Ili sve to zajedno pomalo.

U ovdje se u Tanzaniji na području obrazovanja daje prednost teoretskomu znanju. Obrazovanje za praktične sposobnosti i vještine dolazi u drugi plan. Tako zanatske škole, kao što je naša Domaćinska škola, postaju drugo ili trećerazredne škole, koje se manje cijene. Država podupire općedobrazovne škole, a zanatske škole i škole poput naše, koja školuje djevojke za praktična zvanja u domaćinstvu, ne dobivaju ni idejnu ni finansijsku podršku. Muškarci i žene s dobrom izobrazbom u nekom zanatu s vremenom postaju sve rjeđi. Budući da su dobre općedobrazovne škole prilično skupe, takve škole mogu si priuštiti prije svega dobrostojeći. Javne škole su s obzirom na opremljenost,



nastavni kadar, zgrade ili obrazovna sredstva velikim dijelom u vrlo lošem stanju.

To predstavlja za roditelje siromašnjih djevojaka vrlo velike probleme, jer mladi često ne mogu razumjeti da njihovi roditelji, jednostavno, ne mogu platiti školovanje. Mnoge se djevojke zbog finansijskih razloga više ne mogu školovati, pa prekidaju školovanje. Mi pokušavamo i takvim djevojkama pružiti šansu. Našim idejama, snagom, sposobnošću da ih oduševimo i uvjerimo zalažemo se da djevojke s nadarenošću za praktična zvanja motiviramo za zanatsku školu.

Naša škola je povezana s našim internatom. Većina djevojaka odlazi samo dvaput godišnje svojim kućama; neke od njih dolaze

izdaleka i nemaju novca za putne troškove. Iz tog razloga se trudimo da život u internatu učinimo što je moguće ljepšim. Živimo kao jedna velika obitelj, gdje svatko ima svoja prava, ali i obveze. Nastavnice i stručne učitelje moramo sami plaćati. A budući da su gotovo sve naše učenice siromašne, one same svojim radom daju prinos za podmirenje troškova. Primorani smo da se i igra i učenje provode uz rad. Imamo velik vrt, koji sami obradujemo, a povrće služi za naše vlastite potrebe. Osim toga imamo i dvije svinje, kokoši, kao i naše kućne ljubimice – mačke. Imamo i lijepo dvorište, s prekrasnim cvijećem i ukrasnim biljem, imamo lijepo mjesto za molitvu kod Marijine špilje, gdje svi rado

borave. Svaki dan započinjemo zajedničkom molitvom.

Učenice se obrazuju u teoretskim i praktičnim predmetima. Nakon uspješno završene naše škole djevojke imaju mogućnost odabratи hoće li se zaposliti ili će odmah ili kasnije nastaviti školovanje u kojoj drugoj školi. Na kraju svake školske godine učenici polažu završne ispite, kako iz teoretskih predmeta, kao što su engleski, matematika, prehrana, materijali, tako i iz praktičnih predmeta, poput šivanja, kuhanja i korištenja računala.

Učenice koje brzo shvate građivo pomažu onima kojima treba nešto više vremena, i to u malim grupama. U praktičnim predmetima radimo slično: nadarenije uče-



nice dobivaju svoje „naučnice“, kojima s puno strpljenja trebaju pomoći da i one svladaju zadatak. Nastojimo da i kao razred postignemo sve bolji rezultat. Timski rad u ravnopravnosti je kod nas uobičajena stvar. Uvijek se trudimo da učenje bude u dobroj atmosferi. Raduje nas da nam učenice i godinama nakon školovanja navrate i zahvale za sve što su kod nas naučile.

Izazovi s kojima se naročito moramo nositi su sljedeći:

Sve niža razina znanja u osnovnim školama. Istovremeno su završni ispiti u zanatskim školama sve zahtjevniji.

Novi propisi koje donosi vlada, odnosno državna ispitna komisija, čija je realizacija često

vrlo skupa, a djelomično i potpuno nemoguća.

Sve veće osiromašenje obitelji učenica, tako da sve manje možemo očekivati da plate školarinu.

Rast plaća nastavnika i stručnih učitelja, skuplja nastavna sredstva, kao i troškovi života.

Ophođenje s „novim medijima“, naročito s mobitelima. I kod nas oni sve više utječu na društveni život. U tom pogledu mladi stoje pred velikim izazovima.

I ovdje se osjeća promjena klime, što dovodi do smanjenja prinosa žetve.

Dragi prijatelji i dobročinitelji misija, neka vas добри Bog nagradi za svaku pomoć i neka vas sve blagosloví.

ZAMBIJA

– don Boris Dabo

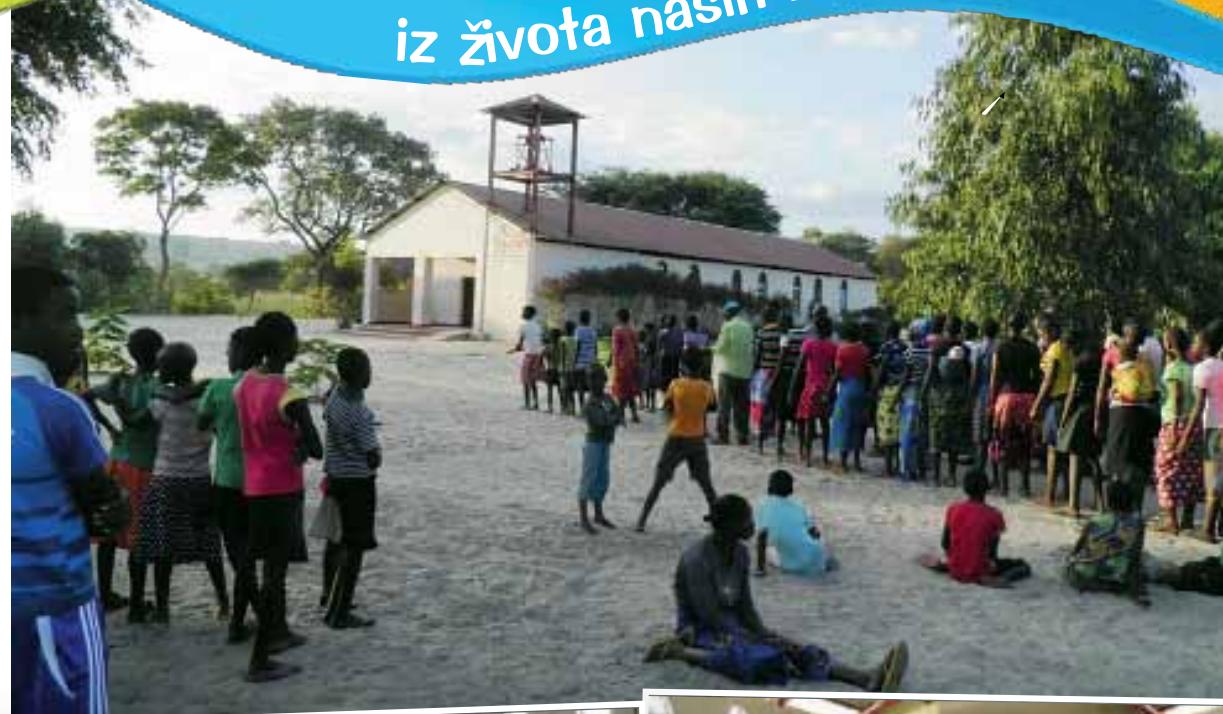


Krizma u misiji Nawinda

Proslava krizme u misiji Nawinda trajala je cijeli tjedan. Desetak postaja/sela u kojima se nalaze kršćanske zajednice, a mi ih zovemo outstations – postaje, bile su na okupu i ljudi su kampirali na predviđenom mjestu, nedaleko od glavne crkve. Ondje su svakodnevno imali vježbe pjevanja, razne pouke i neposrednu pripravu za sakrament svete potvrde. Hranu su donijeli sa sobom, a kad je ponestalo, župa je pridodala iz svojih zaliha kukuruza. Nisam čuo nikakvih pričužaba, sve je išlo u redu, hvala Bogu.

Biskup naše Biskupije Livingstone mons. Valentine Kalumba prvi je put bio kod nas. Tek je sedam mjeseci otkako je preuzeo biskupiju od umirovljenog biskupa Raymonda Mpezelea. Pohvalio je naš rad, osobito kad je čuo da smo od osnutka župe krstili gotovo 600 kandidata i da je to već druga krizma otada, a sad ih je, evo, u redu za primitak krizme četrdesetak. Za dva tjedna biskup nam dolazi u Misiju Ndjoko, opet na krizmu.

No, gledajući s oltara na mnoštvo ljudi ispred sebe, javljale su mi se razne misli: sav ovaj svijet treba



i dalje podržavati u njihovoj vjeri, treba ih posjećivati u njihovim crkvicama, koje su rasprostranjene i desetcima kilometara udaljene, treba i dalje evangelizirati i dopirati do onih sela koja još nisu primila vjeru u Isusa Krista. Ta mi misao leži kao teret i izazov, nada i bojazan, ali i radost, uzbudjenje. Poziv Učitelja i dalje čujem i šalje me dalje. No Učitelj zna da ovaj njegov misionar već ima dosta godina službe i da ga one pozivaju na usporavanje ritma... Tijelo tako traži. A izazovi su i dalje glasni i stvarni. Treba se prilagoditi i tražiti nova rješenja, razmišljam dalje dok se u crkvi ori pjesma i liturgijski ples u ritmu bubenjeva. Čak je biskup ustao i s ostalima zaplesao na slavu! Potrebno je da se Isusov poziv čuje i da njegova riječ nastavi preobražavati kulturu i životni stil ovog naroda, koji je dobar, ali i dalje potreban svjetla Kristova.

Intenzivirati uvođenje laika

Nema mi druge nego nastaviti započeti rad na uvođenju u pastoralni rad onih mlađih ljudi koji imaju sličan poziv kao i moj: animatori, učitelji Božje riječi i drugi crkveni voditelji. To je poziv, nema ga svatko. A neki ga imaju i oni se odazivaju na naš poziv za formiranje animatora i drugih voditelja. Oni dolaze i ustraju u tom procesu formiranja, koji traje tri godine. To jest, ustraju oni koji uspiju odgovoriti na taj Božji izazov – poziv. Nije to lako jer žive u okruženju koje im nije uvijek naklonjeno i podložni su ljudskim slabostima kao i svi drugi. No mnogi ustraju i na njih se oslanjamo. Zovemo ih animatori, učitelji Riječi Božje, članovi crkvenih i župnih vijeća, članovi pjevačkih zborova i drugih udruga.

Svećenika nema dovoljno. Župno je vijeće molilo jučer na sastanku biskupa neka im pošalje svećenika koji će kod njih stanovati i koji neće odlaziti u drugu župu. Mole da otac Boris bude samo njihov i da ga ne dijele s drugim župama. No biskup odgovara da nema drugih i neka se potrude da i oni dadnu barem jednog svećenika biskupiji.

Dakle, dok se to ostvari, treba se snalaziti ovako. Boris i njegovi suradnici. Drugoga nema. Formiranje laika treba nastaviti. Povjeriti animatorima određeno područje za katehizaciju, animaciju i crkveno vodstvo. Novac za njihovu plaću nemamo. Treba ih dovoljno motivirati da sve rade dobrovoljno, bez naplate. Treba hodati, posjećivati sela, tamo ostajati nekoliko dana i nadgledavati rad crkvenih voditelja i kateheti. To sve trebaju raditi "zonski animatori".



**S. KLEMENTINA BANOŽIĆ,
EKVADOR**



Sve stavljam u Božje ruke

S. Klementina Banožić redovnica je Družbe službenica milosrđa (ančele). Rođena je 10. listopada 1945. godine u Kočerinu, u Bosni i Hercegovini. U misije u Ekvador otišla je 14. prosinca 1984. godine, gdje djeluje i danas.

? Koliko ste dugo misionarka u Ekvadoru i koliko dugo planirate ostati?

! U Ekvadoru sam 31 godinu i vrlo je teško reći koliko što planiram i koliko dugo trebam još ostati. Mi smo misionari krenuli s jedinstvenim ciljem da predamo život ljudima, kako kaže Ivan evanđelist u desetom poglavju: „Ja dođoh da život imaju.“ Premda sam i na početku misijskog života i rada vidjela potrebe ljudi, danas ih vidim puno više i puno jasnije. Planovi su u Božjim rukama te zaista o njima vrlo malo razmišljam jer imamo puno drugih planova koje trebamo ostvariti – iz svagdašnjeg života, iz naših redovničkih potreba te, dakako, iz potreba onih kojima služimo u raznim krajevima Ekvadora. Tako da sve planove stavljam u Božje ruke, a ja ču smreno živjeti dok Gospodin bude to od mene očekivao i dok ču mu moći služiti u njegovoj braći.

Gospodin nas zove

? Kako doživljavate svoj misijski poziv?

! Neobično mi je dragو ponoviti riječi pape Franje u kojima nas poziva kao redovnike i redovnice, a i cijelu Crkvu, da izidemo iz svojega malog i ograničenog svijeta, iz naših osobnih potreba i komoditeta. Ne samo da nas poziva da izidemo na druga zemljopisna područja, nego nas poziva da izidemo iz naših kuća i da se približimo jedni drugima. Svi imamo potreba – svima nam je potrebna Božja prisutnost i netko tko su osjeća s nama i misli na nas. Izići, postati stvarnom Crkvom i pobrinuti se za one koji su u većim poteškoćama od nas samih – to je poziv i poslanje svih kršćana, a posebice nas katolika, koji se zovemo katoličkom, univerzalnom Crkvom. Crkva treba danas kao nikada pokazati svoje lice i približiti se, osluškivati i prihvataći one u potrebi. Zato poslušajmo taj Božji poziv u molitvi, u razgovorima, u susretima s onim koji nas trebaju. Naš misijski poziv nije samo u Ekvadoru, on je i ovdje u Hrvatskoj – vidim toliko potreba, toliko ljudi koji još uvijek nisu prisutni u crkvama. Što radimo kao

misionari u hrvatskom narodu, koji su nam programi i planovi da naša Crkva oživi? Uvijek se pitam ima li doista tek jedna ili dvije sestre iz naših zajednica misijski poziv; vjerujem da nas Gospodin zove puno više i da nas treba na poljima rada gdje treba zaorati ispočetka.

? Koliko je redovnica u vašoj zajednici u Ekvadoru?

! Petnaest nas je službenica milosrđa, od kojih je pet u kući formacije, a djelujemo u četiri zajednice, na vrlo različitim područjima. S. Iva Jelić je u Palo Quemadu, s dvije sestre Ekvadorke, s. Antonela je privremeno u Brazilu, a druge dvije zajednice vode sestre Ekvadorke. Jedna je u gradu Esmeraldasu te je posljednjih godina zaživjela novim životom, dok je druga zajednica smještena takoder u Quitu te se bavim formacijom. Ondje se dnevno skupljaju stotine djece koja dolaze iz okolnih mjesta na dnevni obrok. Njima ne treba samo materijalna pomoć, nego i toplina doma, koju nemaju.



Palo Quemado je zajednica u Andama koju ste mogli vidjeti u našem filmu *Madrecitas – službenice milosrđa u Ekvadoru*. Ondje se može približiti niskim i šumskim andskim područjima, no ima i visokih predjela, na pet-šest tisuća nadmorske visine, na koja se vrlo teško dolazi. U Palo Quemadu možete vidjeti početak djelovanja službenica milosrđa u Ekvadoru. To je pravi misijski kraj, područje na kojem još nema cesta, do čijih se malih kršćanskih zajednica dolazi hodanjem satima kroz brdske krajeve. Naše je djelovanje uglavnom evangelizacijske prirode, no ipak smo došli do toga da imamo i školu i kolegij te sestre svemu pristupaju s velikom odgovornošću. Također osjećamo veliku podršku od naše Crkve u Hrvata i Papinskih misijskih djela.

Osjetiti Božju prisutnost

❓ Kako domaće stanovništvo doživljava Isusa?

❗ Kad sam došla u Ekvador, a i dok sam još bila u Hrvatskoj, željela sam zaživjeti novu evangelizaciju. Svijet pobožnosti i religioznosti vrlo je lijep. Uvijek sam bila ponosna na procesije sv. Vlaha u Dubrovniku, na susrete mlađih i svetkovine u Mariji Bistrici. No isto sam tako osjećala veliku prazninu koju osjećam i u religioznom svijetu u Ekvadoru. Religioznost je prisutna u svakom čovjeku, no velik je put prijeći od religioznog svijeta do vlastite vjere i njezina življjenja kao aktivni član Crkve, dubljeg susreta s Bogom i zauzimanja za drugo ljudsko biće. Velik je korak između onoga što osjećamo u sebi kao Božju prisutnost i onoga što Bog očekuje od nas, a to vidimo kad se počinjemo približavati potrebama drugih ljudi, kada dođemo do egzistencijalnih problema – bilo mlađih, bračnih parova ili starih koji žive sami.

Imamo 24 radionice, po kojima pokušavamo doprijeti do ljudskih srda, ozdraviti njihove rane i osvijestiti Božju prisutnost u svakom čovjeku. Tada čovjek shvati da je pozvan i zapita se što sam može učiniti za Crkvu. To je naš put evangelizacije, po raznim djelima milosrđa koja posebnu pozornost pridaju djeci – vrtićima,

školovanju i zdravstvenom radu. Cilj je jedan jedini: po našem svjedočanstvu vjere ili po svjedočanstvu svih onih koji s nama surađuju donijeti Isusa Krista djeci i njihovim roditeljima, da bi oživjeli svoj odnos s Bogom te osjetili Božju blizinu i prisutnost.

Vrlo sam malo u Crkvi u Hrvata i tek tu i tamo pratim neke događaje, pa vidim da ponegdje ima više osjećivanja, pokreta i poticaja. Ipak, željela bih pozvati sve naše drage kršćanske obitelji, sa svim njihovim problemima, da se vrate međusobnoj bliskosti – fizičkoj, psihičkoj, moralnoj i duhovnoj. Parafrazirat ću papu Franju, koji kaže da unatoč svim našim problemima ne smijemo gledati na teškoće i čamiti nad njima. Budimo sretni da smo pozvani u ovo vrijeme evangeliizirati, da smo pozvani začeti i roditi Isusa u našim obiteljima i po našoj djeci, u njihovim školama i u njihovim okruženjima. To je poziv nas – današnje Crkve i današnjih kršćana. Čestitam svim obiteljima koje su sposobne danas uzeti *Bibliju*, pročitati dio čitanja te sa svojom djecom razgovarati o Bogu i njegovoj riječi, obiteljima koje su zaista svjesne da jedino na taj način mogu doživjeti sreću i nastaviti ju uživati i u svojem budućem životu.

❓ Imate li poruku za čitatelje Radosne vijesti?

❗ Isus je onaj koji treba biti središte našeg života, a k njemu dolazimo po Božjoj riječi. Važno je da ga uspijemo slušati, pa zatim i razumijevati i razlučivati ono što je u nama i oko nas Božje, a čistiti i udaljavati ono što nije. Također po prisutnosti Božje riječi i Isusa Krista približavati se i brinuti se za one koji su potrebiti. Koliko je samo potreba kod susjeda uz koje živimo, koliko je potreba u hrvatskom narodu i susjednim narodima – Bosni i Hercegovini – i koliko je naše zauzimanje kao onih odgovornih za tu djecu Božju, koja su nam toliko bliska? Pozivam sve naše drage kršćane, katolike, čitavu našu Crkvu u Hrvata, a posebno drage roditelje, da ne za-



borave da čemo ono što danas sijemo sutra žeti; ono što vi danas sijete, vaša će djeca žeti. Zato nastojimo živjeti mir i dobro, svjesni prisutnosti Božje i nastojimo to prenosići na našu djecu. Na kraju života Isus nas neće pitati tko smo bili i što smo radili, nego će o nama govoriti naša djela milosrđa. Kako kaže Matej u 25. poglavljju: „Jer ogladnjeh i ne dadoste mi jesti; ožednjeh i ne dadoste mi piti.“ Što čemo odgovoriti u zadnjem času svojeg života, za što smo živjeli? Milosrđe, oprštanje, ljubav na Kristov način te život i radost u naviještenju njegove prisutnosti u nama i oko nas.

Razgovarala Ines Sosa Meštrović

"Sve crkve za obraćenje cijelog svijeta"

Da naše župe, pokrenute misionarskim duhom, budu mjesto gdje se vjera komunicira i gdje se vidi milosrđe.

„Sve crkve za obraćenje cijelog svijeta“ – životno je geslo blaženoga padra Paula Manne, utemeljitelja Papiske Misijske zajednice. Ovo bi se geslo zapravo moglo i prereći: Svi krštenici za obraćenje cijelog svijeta. Poziv je jasan. Svaki član Crkve treba preuzeti na sebe dio odgovornosti i brige za Kristovu misiju – ostvarenje kraljevstva nebeskoga „ad gentes“ – do na kraj svijeta. Takva se odgovornost vježba ponajprije u kršćanskoj obitelji te se potom još jače razvija i raste na svim razinama Crkve, od one župne, preko biskupijske do najveće opće crkvene razine.

Kad sam se prvi put susreo s navedenim tekstrom nakane Apostolata molitve, odmah mi u oči upade izraz „naša župa“. U sebi rekoh: kad bi svi kršćani osjećali župu istinski svojom, onda bi zasigurno župljeni živjeli istinskim misionarskim duhom i misionarskim žarom svjedočili Kristovo milosrđe.

Naime, župa je najmanja administrativna jedinica Katoličke crkve. Ali nije samo to, prostor ili teritorij kojim upravlja župnik. Župa je zajednica vjernika, svojevrsna kršćanska obitelj u kojoj se vježba i prakticira Kristova ljubav. Da bi župa postala istinski „moja ili naša župa“, župljanin se – vjernik mora poistovjetiti odnosno identificirati s tom svojom obitelji, zajednicom, u svemu onom što je ona u sebi i u svom značenju. U središtu pozornosti župne zajednice nalazi se Isus, koji je Glava Crkve pa onda i Glava župe. Župljeni koji su se poistovjetili sa župnom zajednicom kao svojom obitelji, poistovjetili su se s Crkvom i dopustili Glavi Kristu da upravlja tijelom kojemu i sami pripradaju.

Krist, glava tijela Crkve, snagom svoga Svetoga Duha, daje Crkvi – svim dijelovima tijela, sposobnost komuniciranja, daje misionarski duh, ljubav i milosrđe. Zato su svi kršćani, na svim razinama – žu-

pnim, biskupijskim ili općecrkvenim, pozvani prakticirati, razvijati i širiti duh Apostolata molitve. Sv. Pavao uspoređuje Crkvu s čovjekovim tijelom te kaže: *Ne može oko reći ruci „Ne trebam te“, ili pak glava nogama. „Ne trebam vas“* (1 Kor 12, 21). To isto vrijedi i obrnuto. Sv. Pavao nastavlja: *A vi ste tijelo Kristovo, i pojedinačno, udovi* (1 Kor 12, 27). Koja je to milost, dar i privilegij pripadati Kristu!

Zaista je vrlo važno da svi udovi tijela Crkve, da moja kršćanska zajednica - župa, postane mjesto ponude Kristova spasenja, svjedočenja ljubavi i milosrđa, prostor koji odiše misionarskim duhom i žarom, i samim Kristom.

Župa je znači prostor u kojem se prakticira kršćanska ljubav prema Bogu i braći ljudima; prostor u kojem sazrijeva odgovornost i briga za širenje Radosne vijesti spasenja, kako poziva i blaženi Paolo Manna: „Sve crkve za obraćenje cijelog svijeta“.



Piše: don Ivan Štironja



MOSTAR

S. Adriana Galić primila misijski križ

Tijekom svečanoga euharistijskog slavlja 29. srpnja 2017. u samostanu Svete obitelji u Mostaru s. Adriana Galić, školska sestra franjevka primila je misijski križ kao znak misijskog poslanja i službe koju će uskoro započeti u DR Kongu.

Euharistijsko slavlje s obredom blagoslova i dodjele misijskoga križa predvodio je mjesni biskup mons. dr. Ratko Perić, u zajedništvu s mons. Lukom Tunjićem, nacionalnim ravnateljem Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini, Ivanom Štironjom, prethodnim nacionalnim ravnateljem PMD-a u BiH, Perom Miličevićem, biskupijskim ravnateljem PMD-a te ostalim svećenicima.

Prije početka misnog slavlja provincijska predstojnica s. Zdenka Kozina, u jedinstvenoj prigodi blagoslova i primanja misijskog križa, uputila je riječi pozdrava predsjedatelju slavlja i suslaviteljima. Posebne izraze dobrodošlice uputila je susestrama iz splitske provincije, s. Andrei Nazlić, provincijskoj predstojnici te s. Eriki Dadić i s. Mislaivi Prkić, misionarkama kojima će se s. Adriana pridružiti u misijama Nadbiskupije Bukavu u Kongu, kao i svim sestrama, obitelji i rodbini s. Adriane.

Izražavajući radost što može predvoditi misno slavlje, biskup je u uvodu istaknuo da je misijsko zvanje s. Adriane dvostruko zvanje: i redovničko i misijsko. I jedno i drugo zvanje su milost i veliki Božji dar. Nakon navještaja Božje riječi nazočnima je uputio svoju pastirsку riječ, tumačeći odlomak evandelja o Isusovu posjetu kući prijatelja Lazara i njegovih sestara Marte i Marije.

Nakon homilije uslijedila je blagoslovna molitva nad s. Adrianom te blagoslov misijskog križa koji joj je biskup Perić predao kao znak Kristove ljubavi i poslanja da i sama propovijeda Krista raspetoga, Božju snagu i Božju mudrost.

Na kraju misnog slavlja okupljena se obratila s. Andrea Nazlić,

izražavajući s. Adriani dobrodošlicu u DR Kongo, gdje sestre franjevke splitske provincije imaju svoje podružnice i djeluju duže od četrdeset godina i kojima će se s. Adriana pridružiti sredinom kolovoza ove godine.

Poticajne riječi s. Adriani uputio je i mons. Luka Tunjić, nacionalni ravnatelj PMD-a u BiH. Prisjećajući se nedavnog susreta misionara i misionarki u Hrvata u Šibeniku, istaknuo je dvije osobine misionara koje su ga se osobito dojmile: gdje god da su, njihove misli i srce su uvjek „tamo“, te njihova jednostavnost, poniznost i duboka svjestsnost da bez Božje pomoći ništa ne mogu učiniti.

Nakon euharistijskog slavlja, uz pokolu suzu i tople čestitke s. Adriani, zajedništvo se nastavilo u samostanskom blagovalištu. **S. Erika Dadić, jedna od sedam sestara Hrvatica splitske provincije**, dala je poticajno svjedočanstvo o svojem životu i radu u Kongu, gdje djeluje od 1974. godine.

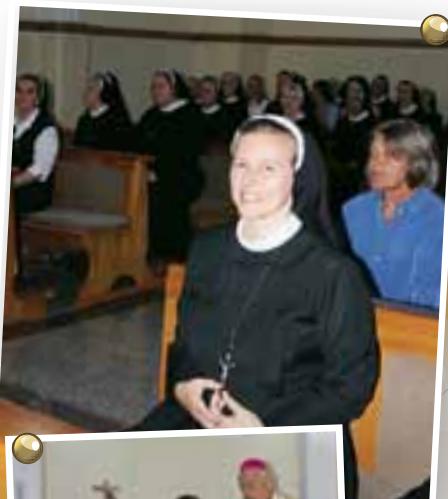
Crkva nam na srce stavlja da molimo za misionare po cijelom svijetu. Ali želi nam reći i da smo svi mi pozvani biti misionari. Svi smo pozvani izlaziti iz svoje udobnosti i ustaljenih okvira razmišljanja da bismo mogli susresti drugoga i primjerom služenja navješčivati Isusa, koji je prvi služio i nosio blagu vijest riječima i životom.

S. Adriana Galić rođena je 15. rujna 1979. u Ljubaškome, od oca Velimira i majke Jele, rođ. Miličević. Prije stupanja u samostan završila je studij razredne nastave i kao učiteljica radila tri godine. U kandidaturu Školskih sestara franjevaka primljena je 24. kolovoza 2006. godine u Bijelom Polju. U novicijat je stupila 11. kolovoza 2008., prve redovničke zavjete položila je 12. kolovoza 2009., a doživotne 11. kolovoza 2014. godine, također u Bijelom Polju. Poslije prvih redovničkih zavjeta s. Adriana radila je u sirotištu „Majčina

sela“ u Međugorju te u dječjem vrtiću u Bijelom Polju. Tijekom početne redovničke formacije s. Adriana je pokazivala želju za misijskim apostolatom.

U svrhu razlučivanja misijskog poziva s. Adriani je krajem 2015. godine omogućen tromjesečni boravak sa sestrama splitske provincije u njihovim podružnicama u DR Kongu. Nakon tog iskustva višegodišnja želja s. Adriane za misijama učvrstila se i ojačala. U dogовору s upravom splitske provincije omogućena joj priprema i misijsko djelovanje s njihovim sestrama u Kongu.

S. M. Magdalena Šarić, ŠSFKK





JARMINA

Posjet misionarke s Madagaskara

Unedjelju 25. lipnja u Jarmingu nam je došla draga gošća i prijateljica – časna sestra Marica Jelić, redovnica družbe Kćeri Marije Pomoćnice, hrvatska misionarka u dalekom Madagaskaru. Mladi iz Jarmine već su dugo u kontaktu sa s. Maricom i to je bio radostan susret prijatelja. Sestra Marica je u Jarmingu došla u jutarnjim satima i nakon kratka razgovora i okrjepe uputili smo se u župni dvor na susret s našim župnikom vlč. Ivanom Bešlićem, koji nas je radosno dočekao. Sestra Marica je skromna, jednostavna i samozatajna službenica Kristova, koja nas je oduševila svojom vedrinom, humorom i osmijehom. U skladu sa salezijanskom karizmom, najbolje se osjećala u blizini nas mladih. S vrećicom punom krunica i bombona u ruci i osmijehom na licu prilazila je mladima u Jarmini. Kakav bi to posjet misionara bio da nema svjedočenja i riječi o životu u daleku i nama egzotičnu Madagaskaru. Sestra je bila nazočna na dvije svete mise, u 10,30 i 18,30 sati, primila se mikro-

fona, a riječ koju je najčešće ponavljala bila je – *hvala*. Nama ljudima u izobilju najbolje se može prikazati život u siromašnim krajevima svijeta kroz priču o životu ljudi, u ovom slučaju mladih, naših vršnjaka.

Misionarka nam je ispričala o internatu za djevojke koje pohađaju školu. Redovnice se skrbe o mnogim djevojkama kojima je život nekada bio ugrožen. Među njima našla se djevojka koja je inače bila odlična učenica i školovala se za krojačicu. Tamošnji profesori primijetili su da često kasni u školu. Na pitanje zašto kasni djevojka nije odgovarala, tako da nitko nije znao razlog do jednog dana. Misionarka priča: „Zvala me kolegica u stranu i rekla kako se probudila kasnije nego inače i da ne zakanasi na posao, išla je prečicom preko tržnice da stigne na vrijeme. Dok je prolazila tržnicom, čula je poznati glas kako više: ‘Kukuruza, kukuruza, kupite kuhanog kukuruza!’ To je bila naša učenica koja stalno kasni u školu. Djevojka na glavi nosi punu košaru kuhanog kukuruza i ne može doći u školu dok sve ne proda. Nov-



cem od prodaje ona plaća školarinu. Učiteljica koja ju je srela na tržnici zatim joj je rekla da ubuduće košaru s kukuruzom donese u školu i da će učitelji kupiti kukuruz sebi za užinu, a ona će u miru moći nastaviti svoje školovanje.“

Ta djevojka s košarom na glavi, koja skrbi i o svojem bratu i njemu prvo skuha jelo, a onda ode na tržnicu prodavati kukuruz – neka bude slika koju ćemo nositi sa sobom, svjesni i zahvalni Gospodinu na darovima koje smo pozvani djeliti s drugima. Sestri Marici veliko hvala što se odazvala Kristovu pozivu, hvala što je našla vremena posjetiti i naš kutak svijeta i nadamo se da je taj njezin posjet ostavio sjeme koje će urodit plodom.

Helena Šušković

Posjet fra Ivice Vrbića Župi sv. Ante Padovanskoga u Žepču

Fra Ivica je vjernike upoznao sa svojim djelovanjem u Boliviji (na području Santa Cruz de la Sierre) govoreći o svim radostima i izazovima koji stoje pred Katoličkom crkvom i misionarima u tom dijelu svijeta. Posebno je istaknuo da je najznačajniji segment tog rada rad s djecom i mladima. Veliki problem, uz prisutno siromaštvo i teške uvjete života tamošnjeg puka, su nesredeni obiteljski odnosi, odnosno činjenica da većina parova živi u konkubinatu. Upravo zbog toga je misionarsko djelovanje usmjerenovo

na kršćanski odgoj djece i mladih. Misionarski rad je svakodnevno prožet socijalnim i humanitarnim djelovanjem. Fra Ivica je zahvalio svima onima koji molitvom, žrtvom i darovima pomažu misiji.

Žepački župnik Predrag Stojčević zahvalio je fra Ivici na dolasku u Žepče te osobito na njegovu djelovanju na misijskom polju. „Ti si naš, tu iz našeg kraja. Naša župa uvijek će ti biti otvorena i spremna pomoći“, kazao je. Na kraju jutarnje i pučke mise vjernici su prikupili 5100 maraka, koje će biti dostavljene Nacionalnoj upravi Papinskikh upravi misijskih djela BiH za



Kapucin fra Ivica Vrbić predstavio je u nedjelju 23. srpnja u žepačkoj župnoj crkvi sv. Antuna Padovanskoga misna slavlja u 8 i 11 sati, na kojima je nazočne vjernike upoznao sa svojim misijskim djelovanjem u Boliviji.



Akciju MIVA – „Misija vozila“. Prikupljena sredstva namijenjena su za kupnju prijevoznih vozila koja će poslužiti za evangelizacijski djelovanje misionara, ali i svakovrsnu pomoć tamošnjemu stanovništvu.

Fra Ivica rođen je u Zavidovićima (BiH) 1982. godine. U novicijat kapucinskog reda stupio je 10. rujna 2001. Doživotne zavjete položio je u Zagrebu 7. listopada 2006. Za svećenika je zaređen u Zagrebu 20. lipnja 2009. Do odla-

ska u misije u Boliviju, početkom 2016. godine, djelovao je u Zagrebu kao upravitelj župe i vikar kapucinskog samostana sv. Leopolda. (B. V.)

MIVA - BLAGOSLOV VOZILA Sunja

Župa Sunja proslavila je 22. srpnja dan svoje nebeske zaštitnice, sv. Marije Magdalene. Tad su svi pozvani da u nedjelju dođu na sv. misu svojim omiljenim vozilima. U nedjelju je bio spomendan sv. Kristofora te se nakon mise u dvorištu crkve narod okupio na molitvu i blagoslov svojih prometnih sredstava. Bilo je

ondje automobila, motora, bicikala, pa i dječjih kolica. Vjernicima su mladi i ministri stranti podijelili blagoslovljene sličice sv. Kristofora, zaštitnika vozača i vozila, a vjernici su za to ostavili dobrotoljni prilog. Skupljeni prilog je proslijeden za akciju MIVA. Župnik vlč. Ivan Faletar okupljenima je progovorio o toj akciji i



problematici vozila i puteva kojima se koriste naši misionari u misijskim zemljama, također poželjevši svojim

vjernicima da i oni sretno i s Bogom prelaze vozilima svoje kilometre.

Andrea Brleković

Punitovci



I ove se godine u Župi Punitovci slavio blagdan svetog Kristofora. Nakon nedjeljnoga euharistijskog slavlja župljani su se

pred župnom crkvom sv. Ladislava kralja okupili na zajedničku molitvu za blagoslov svojih prijevoznih sredstava, automo-

bila i bicikala te priku-pili priloge za akciju MIVA.

Tijekom svete mise punitovački župnik dr. sc. Đurica Pardon rekao je da kao što je naš Otac Nebeski nježan i pažljiv prema nama, tako smo i mi pozvani biti nježni i pažljivi jedni prema drugima. Pozvani smo paziti na sva-

ku sitnicu da bi naš život bio ugodniji i ljepši, kako nama, tako i našim bližnjima. Tako su župljani tije-

kom molitve za blagoslov njihovih vozila molili da budu pozorni u prometu, da bi njihova putovanja bila što ljepša i ugodnija i za njih i za druge oko njih. Nakon blagoslova vozila i putnika te molitve svi okupljeni su dobili naljepnice sa slikom svetog Kristofora.

Župnik je napomenuo da bi te naljepnice trebale biti podsjetnik tijekom vožnje da je život vrijedan i da moramo misliti na vlastitu sigurnost i sigurnost naših bližnjih.

Tanja Čatić

Župa Vijaka rekordno za misionare

U ovogodišnjoj Akciji MIVA, prikupljanju novca za kupnju misionarskih vozila, koja se u našim crkvama sprovodila 23. srpnja, u Župi bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije u Vijaci, kod Va-

reša, prikupljene su, preračunato iz više valuta, 1062 marke.

Osobitost te svote najviše se zrcali u činjenici što Župa Vijaka broji samo 220 vjernika (od kojih su polovica umirovljenici, a četvr-

tina nezaposleni), pa proizlazi da je u prosjeku svaki od njih za ovu akciju izdvojio gotovo pet maraka.

Sljedeća neobičnost je u tome što su vjernici, među kojima je, doduše, bilo i onih koji su u Župu



pristigli iz dijaspore na odmor, za tu akciju saznali tek onda kad su prisjeli na dvije nedjeljne mise.

Razlog je tomu što je motivativni materijal o akciji u Župu stigao tek dan ranije, u subotu 22. srpnja, te nije bilo vremena za prethodno animiranje vjernika. Naime Vijaka je od pošte u Varešu udaljena 18 km, od kojih su zadnja dva makadam, pa pošta stiže neredovito. Mještani Ivančeva, Krčevina, Donje i Gornje Vijače i Tribije, filijalna sela Župe koja pripadaju Općini Vareš, na sporost ovdašnje pošte zato su se odavno već

navikli. Uspjehu akcije najviše je kumovao veoma informativan i pregleđan letak koji je stigao uz obavijest Nacionalnog ureda PMD-a.

Budući da je letak bio slikovit, s motivima iz života naših misionara, od kojih su dvojica iz Žepča, takoreći iz vijačkog susjedstva, župnik je zahvaljujući letku veći dio propovijedi iskoristio da bi napore i potrebe naših misionara, sijača riječi Božje, približio vjernicima, kojih se na misi u filijalnoj crkvi u Magulici te pučkoj misi u Vjacima okupilo do 150. Župnik je potom

najavio da će se za misijska vozila skupljati posebna milostinja, pa je s običnom drvenom zdjelom, pomalo gruba, afričkog dizajna, između vjernika prošao ministrant Valentin Jurkić. Ostalo je uradilo veliko srce Vijačana, koji se i sami uglavnom voze po makadamskim cestama i najbolje znaju što znači razvaljen i nikakav put, što blato i prašina. U cijeloj Župi, s izuzetkom Magulice, koja se nalazi s druge strane Krive, u Općini Olovo, tek je nekoliko kilometara asfaltirane ceste. Dok se redaju carstva, režimi i vlasti, ponositi Vijačani tako i dalje čekaju isto što i Afrika i Latinska Amerika – cestovnu infrastrukturu.

Sluh za misije kod Vijačana pokazuje pak i sljedeći slučaj. Upravo dok je ovaj tekst nastajao pred večernju misu na prvi petak u kolovozu, ušla je umirovljenica B. M. iz sela Krčevine. Objavljajući da je nešto duhovno poticajno pročitala u nekoj knjizi, u jednu od dvije kartonske misijske kutijice na radnom stolu u uredu, uz molbu da se pazi na kutijice, spustila je 100 maraka.

Darko Jurkić



Prvi puta u našoj župi sv. Antuna Padovanskoga organizirali smo Misionarsko ljeto (31. 7. – 6. 8. 2017.). Ono je bilo namjenjeno za djecu i mlade. Po poznatim svetcima (sv. Antun, sv. Franjo, sv. Klarica, sv. Majka Terezija, sv. Maksimilijan Kolbe, sv.

Mala Terezija, sv. Josip, sv. Pavao, naš Ante Gabrić), koji su povezani s misijama, upoznavali smo i otkrivali njihov zanos da evanđelje – radosnu vijest, donesu svakomu čovjeku. Poput njih i mi smo odlučili postati misionarima u sredinama gdje živimo.

ZAGREB

Misionarsko ljeto na Svetom Duhu 2017.

Svaki susret započeli bismo molitvom/pjesmom *Bog te blagoslovio* a završili igrom „misionar se vraća kući“. Cijeli tjeđan bio je ispunjen radio-nicama, igrama ali i redovitim molitvom *Krunice* s vjernicima te aktivnim sudjelovanjem na večernjoj sv. misi. Bio je to tjeđan radosnih susreta, koje smo svi jedva čekali. Ni vrućina, ni udaljenost nisu nam smetale. Sklopili smo i nova prijateljstva s ekipom iz Stenjevca i Savice. Nedjelja je bila vrhunac. Svi koji smo mogli doći, sudjelovali smo na sv. misi. Dobili smo i mali misijski molitvenik i franjevački tau. Uz mali program potaknuli smo i prisutne vjernike da budu misionari. Misionarsko ljeto vodili su i pratili nas fra Josip i s. Ljubica.



Zadnje je to selo morapajske misije prema sjeveru. Kojih 130 novoobraćenika. Imaju svoju kapelicu, koja ujedno služi za školu. Ovu školu išao sam pohoditi baš nekako pred Božić da prisustvujem zadnjim godišnjim ispitim i da dječici podijelim nagrade. Ovo je zadnje dakako bilo glavno, jer je Širiš, katehist, sve već prije ispitao.

Sumrak se već hvatao, kad sam prispio u selo. Pred kapelicom čekaju ljudi iz sela i čitava grupa dječice. Ovo je "njihov pohod", pa su oni bili prvi sa svojim junačkim pozdravom "Đišu pronam! — Hvaljen Isus!" Iza toga je došlo na red pranje nogu. To je lijep običaj u ovim krajevinama, znak dubokog poštovanja prema svećeniku. I u Svetom pismu čitamo da su Spasitelju prali noge. Taj je običaj star već vjekove. Dotaknuvši se svojim rukama nogu, položili bi ih na čelo, da tako prime blagoslov. Dok se ova mala ceremonija obavljala, mislio sam na riječi Izajije proroka: „Blažene noge onih, koji navješćuju mir ..., koji propovijedaju riječ Božju ...“ No blaženi i oni koji potpomažu vjesnike Božje riječi molitvom i pripomoću u ovom djelu.

 INDIJA
— o. Ante Gabić

Morapai, travanj 1946.

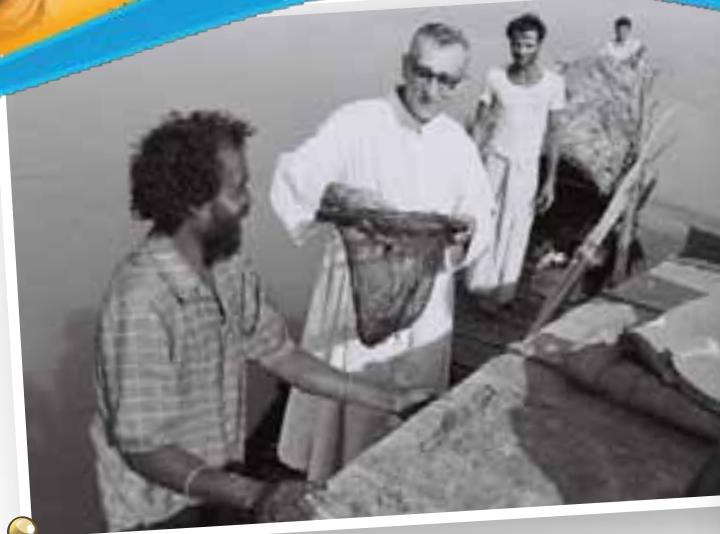
Pohod Bonmogru

I za toga je trebalo saslušati pjesmu dobrodošlicu, što ju je katehist Širiš spjevao, a otpjevat će je njegov slavni zbor. Po redali su se pred vratima kapelice. Malom je Fabijanu u rukama vijenac cvijeća, dok Sušila obim rukama svečano i mudro drži napisanu dobrodošlicu. Sklopio svi ruke, postaviše ih na čelo, te se duboko pokloniše. A onda otvorio svoja junačka grla. Nema kod njih "piano ili pianissimo". Počeli su s "forte", nastavili su s "fortissimo", a na koncu sam se bojao da će krov kapelice odletjeti u zrak... Pa još kojim oduševljenjem su svi pjevali! Faby je otvorio sve "registre" svojih pluća, nosić mu se trese, oči poluzatvorene upro je k nebu, pa pjevaj, brate, što te grlo nosi. Od vremena do vremena bi zažmirkao i pogledao prema meni, da vidi kako sve to na mene djeluje. Ja sam se nastojao ozbiljno držati. No nije bilo lako. Ne samo, jer

su melodiju već u prvoj minuti promašili, nego osobito, što su se tako ozbiljno držali, i oni i njihov dirigent Širiš. Svaki nastoji da uzme barem jednu notu više od svog susjeda, pa sam se pomalo već počeo bojati za svoje bubenjice. No na sreću, iza nekoliko minuta melodija se toliko "uspela", da više nitko nije mogao pjevati. Širiš zamahne rukom i zbor prestade.

Druga točka programa: Mali Fabijan kiti misionara svojim vjencem. Fabijan je dva pedlja dug, a u meni dva metra, pa sam mu se morao duboko pokloniti, da mi uzmognе baciti preko vrata vijenac.

Treća točka: Sušila čita svoju dobrodošlicu. Dobro je išlo do pete linije, no onda je stalo, jer je učitelj Širiš tamo nešto nejasno napisao. Bez ikakve uzrujanosti Sušila reče: „Master Mohašoe! — Gospodine učitelju, ovo ne mogu pročitati!“



Širiš uze papir, htjede čitati, no onda se sjeti, da nema naočala. Polako i dostojanstveno ih izvadi iz džepa, još dostojanstvenije ih postavi na nos, pa Sušili rastumači ono "poteže mjesto". Svatko se držao ozbiljno kod ove neočekivane stanke, pa i ja. Sušila je uz manje pogrješke iskičenu dobrodošliju završila i duboko se poklonila.

Četvrta točka: Došao red i na mene. Zahvalio sam im, dakako, i rekao im da sam, uistinu, veseo. Pa i bio sam. Kako i ne bih bio usred tolike ljubavi, pažnje i odanosti.

U kapelici već je tamno. Na olтарu smo zapalili svijeće. Za nekoliko minuta raspakovali smo stvari: odijela i ostalo za svetu misu, vojnički krevet, mrežu protiv komaraca i kutiju s darovima za sutrašnji ispit.

Spominjem vojnički krevet. Baš smo ga nedavno dobili u Morapaju. Malen je, dade se lijepo složiti, pa je zbilja praktičan. Prije je trebalo spavati na podu, vlažnom i tvrdom podu naših kapelica. Onda je svaki put ujutro trebalo gledati da li su rebara čitava... A sada se evo mi "po-gospodili"!

Mjesec je baš izašao dolje iza palma, cijelo je selo mirno i ticho. Uputio sam se s dječicom od kuće do kuće. Svećenik je u selu, svatko ga očekuje u svoju kuću, da se tamo pomoli, da sve blagoslovi. To je počast i utjeha. A sada pred Božić i božićna čestitka, blagoslov Onoga, koga oni toliko željno očekuju. Bio sam već i prije nekoliko puta u Bonmogru, pa mi se uvijek ova mala večernja "procesija" dopala. Bio sam prilično umoran od dalekog puta, no blagoslivajući, usrećujući druge, na sve se te male poteš-

koće zaboravi. Kako je krasan svećenički život uza sve križeve i žrtve!

Po selu ima mnogo siromaštva. Mislio sam na betlehemsku štalicu, dok sam ulazio u neke kolibice. Na sve strane otvoreno, slamnati krov samo što se ne sruši. Sada je zima, pa je svima hladno. Rijetki su oni sretnici, koji imaju da se čime po noći pokriju. Stari Binoe mi se osobito smilio. Jedan zid kuće potpuno se srušio. Binoe sjedi u kutu. Kad sam se uvukao u kolibu, ustade on, pa će mi sa smiješkom na usnama: „Ei thik Borodiner ghošala amar ghor! — Moja je kuća baš kao božične jaslice!“ I bila je. Ne samo zbog siromaštva, nego osobito zbog ljubavi kojom je Spasitelj tamo primljen.

I tako smo zaredali od kuće do kuće. Svugdje molitva, svugdje blagoslov.

Prolazimo pokraj kuće jednog protestanta. Javio sam vam već prije kako nam oni ruju po misiji i truju srca novoobraćenika. Djeca se ne svraćaju u ovu kuću za molitvu i blagoslov. „Oni ionako ništa ne vjeruju!“ bilo je kratko i jasno tumačenje djece. Na žalost, mnogim se protestantima ovo s pravom može reći.

Poslije obilaska sela bila je molitva u kapelici, ispovijedi i kratka pouka. I onda, "konac djelo kras": trebalo je nešto i prigristi. Širiš je priravio lijepu večeru, no neću vam reći što je sve bilo, jer bi vam sigurno rasle zazubice...

Iza večere "golpo-kora", to jest: "sjedi pa pričaj". Bengalci to vole, pa bi se sve skupa oteglo i do ponoći, da ja nisam zaustavio taj "razgovor ugodni naroda bonmograškoga".

Po noći je pred kapelicu došao jedan luđak, pa je iz svega grla pjevao engleskoj kraljici Viktoriji i raznim poganskim božanstvima. Na koncu je spomenuo i ime Isusovo. Bijednik! Već je duge godine lud. Vode ga okolo okovana u lance kao kakvu životinju.

Veoma rano udarcima gonga dan je "Pozdrav Gospin" i ujedno prvi znak za svetu misu. Obični je radni dan, pa će iza mise trebati na posao. Stoga su rano ustali i došli u lijepom broju. Bilo je mnogo svetih pričesti. Propovijedao sam im o adventu, očekivanju dolaska Božanskog Djeteta. U Bonmogru On kao da se malo požurio. Došao im već prije Božića. Za vrijeme svete mise nastanit će se u njihovim srcima, da u njima zauvijek ostane.

Iza svete mise bilo je dijeljenje nagrada. Bilo je svega pomalo: odijela, i knjiga, i medaljica, i sličica, i nešto slatkisa. Prvu je nagradu dobila Komola: lijepo indijsko odijelo sari. Komola zna dobro vjeronauk, kao da iz rukava sipa odgovore.

Mislio sam posebnu nagradu dati Fabijanu. On zapravo i ne ide u školu, no zna nekoliko molitava. Nego prije nagrade — kratak ispit. Znak križa: desna ruka na čelo, a lijeva — to je Fabijan zaboravio. Pogleda škićljeći katehistu. On mu prstom pokaza prema prsima, no Fabijan je to malo drugačije razumio: gledajući pobijedosno prema meni, ljevicu spusti na svoj mali okrugli — trbušić!

Na koncu opet jedna pjesma, molitva, blagoslov svima prisutnima, i onda "Zbogom, Bonmogro, do slijedećeg pohoda!" ("Tamo gdje palme cvatu", br. 18.)



Sveta Jozefina Bakhita

Za vrijeme ropstva bila je prisilno preobraćena na islam, ali se 1890. odlučila krstiti, ponukana boravkom u Institutu za katekumene sestara kanosijanki (Canossiane) u Veneciji. Tamo je provodila mnogo vremena kao pratilja Mimmire Michieli čiji roditelji su otputovali u Sudan, gdje su kupili veliki hotel u Suakinu, luci na Crvenom moru. Bakhita je uzela ime Giuseppina Margherita Fortunata. S krštenjem je rasla njezina ljubav prema Kristu i redovničkom životu. Obitelj Michieli željela je Bakhitu povesti sa sobom u Sudan, ali ona se tome usprotivila pa je njezin slučaj završio na sudu. Sud je uz podršku sestara kanosijanki i venecijanskog patrijarha Domenica Agostinija odlučio da se ukida Bakhitino ropstvo i ona je napokon postala slobodna.

Stupila je 1893. u novicijat kongregacije Kćeri milosrđa, zvanih „canossiane“ (Figlie della Carità, Canossiane) u Veneciji, a 1896. položila je u Veroni prve zavjete. Osim tri godine koje je provela u Africi, pomažući mladim sestrama da se pripreme za misijsko djelovanje na Crnom kontinentu, ostatak života je provela u gradu Schio u provinciji Vicenza. Tamo je 45 godina radila kao samostanska vratarica, sakristanka i kuhanica. Bila je u stalnom kontaktu s ljudima koji su je izrazito voljeli i cijenili. Svesrdno je pomagala siromasima, nevoljniciма i djeci. Njezina poniznost, jednostavnost i osmijeh privlačili su pozornost i ljubav svih koji su je upoznali. Od milja su je zvali Sor Moretta i Madre Moretta. Poglavarica reda zamolila je Bakhitu da napiše sjećanja na svoj život i svoja iskustva, a njezin životopis objavljen je 1931. i učinio je slavnom u cijeloj Italiji. Posljednjih godina života bila je vrlo bolesna i kretala se tek uz pomoć invalidskih kolica, ali je do zadnjeg trenutka ostala vesela i nasmijana. Preminula je u Schiju 8. veljače 1947. Njezino tijelo bilo je izloženo na odru tri dana, a tisuće ljudi oprštale su se od svoje "crne majke". Papa Ivan Pavao II. proglašio ju je blaženom 1992., a svetom 2000.

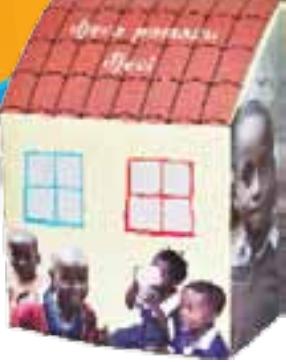
Prigodom njezine beatifikacije Papa je rekao: „Njezina je poruka ona herojske dobrote što odražava dobrotu našeg Oca na nebesima. Ostavila nam je svjedočanstvo pomirbe i evanđeoskih oprosta s golemlim značenjem u današnje doba. U ovo vrijeme, kada razuzdana utrka za moći, novcem i užicima uzrokuje toliko nepovjerenje, nasilje i usamljenost, Bakhita nam je dana od Gospodina kao univerzalna sestra koja otkriva tajnu stvarne sreće: Blaženstvo.“

Misli svete Jozefine Bakhite

Sve sam dala svom Gospodinu: On će se brinuti za mene... Najbolje stvari za nas, nisu one za koje mi mislimo da su najbolje, nego one koje nam Gospodin udijeli. Kada jedna osoba voli drugu svim srcem, tada čezne da bude s tom osobom: stoga čemu strah od smrti? Smrt nas vodi k Bogu! O Bože, da mogu odletjeti k svim ljudima na svijetu i zboriti im o tvojoj dobroti, koliko bi duša samo osvojila! Primila sam sakrament krštenja s radošću koju samo andeli mogu opisati...

Vlč. Odilon Singbo

Sveta Jozefina Bakhita, sudanska i talijanska redovnica, rođena je 1869. u Olgossi u Južnom Darfuru u Sudanu, u etničkoj skupini Daju. Bila je iz bogate i ugledne obitelji. Odrasla je s roditeljima, tri brata i dvije sestre. Jedna od sestara bila joj je sestra blizanca.
U devetoj godini života, dok je pomagala roditeljima u polju, oteli su je arapski trgovci robljem.
U sljedećih nekoliko godina preprodavali su je na tržnicama El Obeida i Khartouma kao ropkinju pet puta. Otmica ju je toliko potresla da je zaboravila vlastito ime. Robovlasnici su ju nazvali Bakhita, što u prijevodu znači "sretna". Ljudi koji su je kupovali, zlostavljali su je svakodnevno i bili prema njoj nemilosrdni i okrutni. U glavnom gradu Sudana, Khartoumu, kupio ju je 1883. talijanski vicekonzul Callisto Legnani. On je za razliku od dotadašnjih vlasnika pokazao poštovanje prema njoj. Poveo ju je 1885. sa sobom u Italiju i u Genovi je povjerio brizi prijatelja Augusta Michielija, kao dadilju njegovoj kćerki Mimmeli. U Italiji su s njom lijepo postupali pa je zavoljela novu domovinu.



ZA MISIJE I MISIONARE:

Andrej Lukanović i djelatnici HP Novi Travnik 30 KM * Samostan sv. Franje, Šibenik 500 kn * Pizzeria „Don Andjelo“, Široki Brijeg 40 KM * N. N. 200 KM * Ljubica Jelić 180 KM

* Anto Jurić 60 KM * Marijana Gargo 50 KM * Žarko Papić 50 KM * N. N. 300 KM * Dragica Mištrofovčić 70 KM * Jela Dujmović 50 KM * N. N. 50 KM * Branko Crnjac 150 KM * Župa Prozor 37 KM * Luka Savin 500 kn + 300 kn * Ana Kelava 100 kn * Bogoslovsko sjemenište Rijeka 330 kn * Boris Marasović 100 kn * Božidar Škarec 200 kn * Damir Dasović 1.200 kn * Danijel Krizmanić 300 kn * Davor Cindrić 500 kn * Dominika Papić Kukić 100 kn * Družba se-stara franjevki od Bezgrješne, Šibenik 2.000 kn * Dušanka Tadić 200 kn * Elizabeta Grigić 200 kn * Goran i Vedran Šipek 50 kn * Goran Šipek 50 kn * Gordana Radošević 50 kn * Elizabeta Grigić 100 kn * Hrvoje Cerovac 200 kn * Ivan Dabo 100 kn * Ivana Josipović 100 kn + 100 kn * Ivica Bradara 150 kn * Ivka Nedić 50 kn + 50 kn * Ivo Marušić 100 kn * Jelena Kučić 300 kn * Jelena Marinčić 100 kn * Juraj Brajnović 200 kn + 200 kn * Kozo Zelić 200 kn * Kristina Jurković 200 kn * Ljiljana Benčak 200 kn * Ljubica Keserović 71 kn * Margita Žagarova 100 kn + 100 kn * Marija i Božo Kostešić 100 kn + 100 kn * Marija Sučić 100 kn * Marinko Hudolin 200 kn * Mirela Čutura 100 kn * Mirjana i Vjeran Ivošević 15 EUR * Miroslav Fadiga 100 kn * Mladenka Lovrović 150 kn + 150 kn * N. N. 365 kn * N. N. 200 kn * N. N. 50 kn + 50 kn * Nada Peleh Serenčić 50 kn * Nada Vrbek 200 kn * Nedra Koprivec 100 kn + 100 kn * Nikola Tomkić 250 kn + 250 kn * Obitelj Majić 800 kn * Obrt Alviž 500 kn * Robert Kučak 300 kn * Sandro Jakopčević 50 kn + 75 kn * Svjetlana Stipić 100 kn * Štefica Šponar 100 USD * Tanja Škoč 1.600 kn * Tea Horvacki Živalov 110 kn * Tomislav Kolarević 200 kn * Tomislav Mršić 4.000 kn * Tomislav Skroza 200 kn + 200 kn * Vedran Cesarec 500 kn * Viduka 200 kn * Vinko Klarić 150 kn * Vl. Franjo Mežak 1.000 kn * Zdenka Podhraški-Relja 20 kn * Zdenka Sever 100 kn * Zlatica Borojević 500 kn * Žarko Lučić 5.400 kn * Župa sv. Križa, Srdoči - Rijeka 2.450 kn * Anna Maria Ciceran 500 kn * Antonija Perhaj 400 kn * Boško Meić Sidić 450 kn + 400 kn * Danica Roguljić 1.000 kn * Davor Cindrić 670 kn * Djeciji vrtić Blažena Hozana 400 kn * Dječatnici Osn. škole M. P. Katančića, Valpovo 190 kn + 180 kn * Dominik voće d.o.o. 1.000 kn * Dorijana Duketis 500 kn * Dr. med. Šime Paparić 500 kn * Đurdica Oros 800 kn * Franjevački Samostan Virovitica 1.000 kn * G.M.P., vl. Marinko Režić 100 kn * Goran Molnar 2.000 kn * Gordana Uglešić 1.000 kn * Iva Čulo 500 kn + 500 kn * Ivanić d.o.o. 300 kn * Ivo Lacić 5.000 kn * Jerka Anić 1.000 kn * Željko Mirko Jovančević 500 kn * Kapetanović sistemi d.o.o. 4.000 kn * Ljerka, Jakov, Dominik i Sara Krajančić 400 kn * Marija Brozović 1.000 kn * Marija Novinščak 500 kn * Marina Panić 500 kn * Marko Šalić 450 kn * Matija Brekalo 500 kn + 500 kn * Medicinsko-biokemijski laboratoriј, Dugo Selo 400 kn * Mira Lučić 600 kn * Mirjana Damjanović 500 kn * Mladenka Parlrov 400 kn * Obrt Profi Mix 100 kn + 100 kn * Pantani 2.000 kn * Petar Šokčević 500 kn * Samostan Benediktinki Sv. Andrija 100 kn * Senka Kišiček 1.000 kn * Slobodan Škrbić 1.501 kn * dr. Blanka Miletić 500 kn * Tekstil Mini d.o.o. 300 kn * Ugostiteljski obrt Petrović 250 kn * Valter Župan 2.000 kn * Vinko Vinko-

vić 500 kn * Zdravko Ruk 2.500 kn * Župa Pre-slavnog Imena Marijina 5.059,10 kn * Župa Sv. Petar u Šumi 400 kn * Župa Šandrovac 350 kn

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJPOTREBITIJE:

Ljilja Grbešić 100 KM * Dragana Gajić 20 KM * Ivanka Vidović 100 KM * Karlo Zeljko 100 KM * Ilija i Ivan Barbarić 50 KM * Nikolina Knežević 200 kn * Alojzija Župančić 200 kn * Ante Sabljic 150 kn * Blažko Kivić 200 kn * Branko Dragojević 400 kn * Dobročinitelji preko o. Drage Količatovića 6.710 kn * N. N. 365 kn * Dušanka Tadić 200 kn * Franjevački samostan Virovitica 2.000 kn * Gordana Radošević 50 kn * Ivica Vrdoljak 50 kn * Jadranka Bačić-Katinić 100 kn * Lada Grubišić 200 kn * Lidija Kovačić 500 kn * Marica Stegić 720 kn * Marija Križek 200 kn * Milka Brunec 200 kn + 200 kn * N. N. 600 kn * N. N. 100 kn + 100 kn * N. N. 200 kn + 200 kn * Nada Alfrević 100 kn * Pero Petanjak 100 kn + 100 kn * Roko Serdarević 30 kn * Sandra Španić 200 kn * Stjepan Maločić 500 kn * Tomislav Kolarević 300 kn * Vera Čargonja 300 kn * Vikica Šalić 300 kn * Zoja Zubčić 50 kn + 50 kn * Zrinka Čale 250 kn * Zvonimir Zovko 350 kn * Željka Vodopija 200 kn * Župa Uznesenja BDM, Stenjevec-Zagreb 2.000 kn

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Župa Presvetog Prozor 2.494,50 KM * Stjepan Kozelka 50 kn * Ana Jozipović 95 kn + 75 kn * Danica Bebek 50 kn * Dinko Roguljić 200 kn * Katarina Grgić 500 kn * Ljerka Berković 20 kn * Marija Juzbašić 25 kn * Marija Nikolić 50 kn * Marija Nikolić 50 kn * Marina Vukušić 60 kn * Učenici 1. i 2. raz. OŠ Vladimira Nazora, Đakovački Pisak 160 kn * S. Hijacinta Hoblaj 150 kn * Sanja Baraka 50 kn * Sanja Nikčević 500 kn * Stjepan Kozelka 50 kn * Varga Vesna 139 kn * Zoran Agić 50 kn + 100 kn * Župa Srdoči - Rijeka 50 kn * Župa Sv. Marije Magdalene 800 kn

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEĆENIKA U MISIJAMA:

Molitvena zajednica „Emanuel“, Grude 1.680 KM * Nikola Crnković 100 EUR + 100 EUR * Tomislav Bilić 150 kn * N. N. 365 kn * Denis Duvnjak 200 kn

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Ivana Doko 50 KM * Mara Jurić 140 KM * „Komping“ d.o.o., Vitez 100 KM * preč. Miroslav Agostini 50 KM * Anda Mihaljević 200 KM * Marijana Išvanović 407 kn * Alenko Bezak 40 kn * Anda Svoboda 50 kn * Ante Sabljic 150 kn * Damir Radan 30 kn * Danica Humek 200 kn * Danica Kristić 100 kn * Danica Roguljić 1.000 kn * Dario Maradin 100 kn + 100 kn * Dubravko Dujmić 100 kn * Helena Prpić 100 kn * Hrvoje Jezidžić 50 kn * Igor Končurat 300 kn * Ivan Bahorić 100 kn * Ivanka Boras 100 kn * Ivica Grbešić 750 kn * Jela Lučić 200 kn * Josip Trbara 200 kn * Josip Župan 50 kn * Jozo Čavar 100 kn * Katica Ramadža 200 kn + 200 kn * Laura Kordić Rušin 200 kn * Marica Stegić 720 kn * Marija Bošnjak 50 kn * Marija Čičak 300 kn * Marija Dušak 100 kn * Marija Galić 50 kn + 50 kn * Marija Švec 200 kn * Mario Škarica 50 kn * Mate Radoš 150 kn * Mila Sušilović 200 kn * N. N. 100 kn * N. N. 100 kn * Nada Vuković 50 kn * Rosanda Radić 730 kn * Senka Dominiković 100 kn + 100 kn * Sonja Kovačević 300 kn + 300 kn * Tereza Milavić 500 kn * Tihomir Tičinović 600 kn * Tomislav Skroza 200 kn + 200 kn * Valentin Puževski 100 kn * Verica Gribić 270 kn * Veronika Valičević 50 kn + 50 kn * Vice Marušić 200 kn * Vjera Rukavina 30 kn + 30 kn * Zdenka Sabljic 750 kn * Zorica Klasan 100 EUR * Zrinka Čale 900 kn * Župa Sv. Eufemije 450 kn * Župa Šandrovac 350 kn

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Irena Šimić 60 KM * Mario Grbavac 67,15 KM * Ana Martinović + Nike, Gromilica 50 KM * N. N. 50 EUR * „Emmese“ doo, Čitluk 400 KM * Vesna Hećimović 200 kn * Dragan Matijević 700 kn * N. N. 2.000 kn * Vikica Šalić 300 kn * Vlč. Ivan Janeš 550 kn

ZA BUNARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Lidija Kovačić 300 kn * Sandro Jakopčević 50 kn * Caritas Župe Sopot-Zagreb 1.000 kn * Maja Šimić 200 kn * Župa Margečan 1.000 kn * Robert Kučak 300 kn * Roberto Fileš 50 kn * Sandro Jakopčević 75 kn

ZA MISIJE I GLADNE U KONGU:

N. N. 500 kn; 70 EUR * „Orlando“ d.o.o., Grude 1.500 KM * Ivana Miličević 50 KM * Djeciji vrtić Ana, Split 380 kn * Ante Sabljic 150 kn * Blažko Kivić 100 kn * Dario Časar 100 kn * Đurđica Jagarinec 50 kn * Irena Prpić Đurić 300 kn * Irena Slišković 200 kn * Irena Šanjk 100 kn * Ivana Kokotec 1.000 kn * Kata Sabelja 100 kn * Katica Kuštro 100 kn * Lidija Petrač 70 kn * Maja Perica 200 kn * Mara Ljubić 100 EUR * Marica Marčelja 100 kn * Marija Baranović 70 kn * Marija Vuković 100 kn * Marija Vuković 100 kn * Mate Barić 20 kn * Matija Knežević 20 EUR + 20 EUR + 20 EUR * Mihail Popinjač 100 kn * Mirna Noethig 100 kn + 100 kn * Mladen Crnkević 100 kn * Nikola Horvat 100 kn * Ružica Medvarić-Bračko 100 kn + 130 kn * Spomenka Mandić 200 kn * Srećko Botrić 150 kn + 150 kn * Valentina Opačak 200 kn * Vesna Mohorovičić 40 kn * Viktorija Vičić 100 kn + 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJI:

N. N. 20 KM * Matija Knežević 20 EUR * Prvostolni kaptol Splitsko-makarske nadbiskupije 65.375 kn * Robert Skejić 150 kn + 150 kn * Jela Zubak 600 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:

Marija Horvat 50 kn * Ana Mrgan 100 kn + 100 kn * Iva Miličević 200 kn + 200 kn * Ruža Doknjaš 30 kn * Marija Erić 150 kn * Dubravka Pavičić Strache 100 kn * Marija Horvat 50 kn * Kristina Jurković 200 kn * Ljiljana Lukač 100 kn * Matija Knežević 20 EUR + 20 EUR * Slavica Bilandžić 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Župa Ularice 310 KM * Ivan Prskalo 40 KM * Župa Breza 250 KM * Župa Pećnik 220 KM * Župa Komušina 480 KM * N. N. 365 KM * Molitvena zajednica „Emanuel“, Grude 250 KM * Ružica Medvarić-Bračko 130 kn + 100 kn * Igor Pivac 500 kn * Katarina Vajdoher 200 kn * Marija Barić 20 kn * Matija Knežević 20 EUR * N. N. 200 kn * Pavo Gagulić 500 kn * Romano Tripalo 150 kn * Srećko Botrić 150 kn + 150 kn * Stana Prskalo 150 kn * Zoran Zorica 100 kn * Župa Koprivnički Bregi 700 kn

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBIJI:

Bogoslovi VBS, Sarajevo 157,20 KM; 28,85 KN; 3,65 EUR * N. N. 20 KM * Marija Puharić 40 kn * Matija Knežević 20 EUR * Marija Bartošek 300 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:

Katarija Verić 10 KM * Božo Lovrić 50 KM * Mato Vukojić 350 KN * Nikolina Petrović 10 KM * Vilma 100 kn * Ljubica Požgaj 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Marija Pupić-Marijan 200 kn * Ivan Bošnjak 100 kn

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOMONSKIM OTOCIMA:

Vilma 100 kn * N. N. 365 kn * Krešimir Buric 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:

Josip Rajčić pok. Marka 40 kn + 40 kn * Nada Hrga 300 kn



ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJI:

N. N. 200 KM * Matija Knežević 20 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:

Anda Pavlović 50 KM * Župa Komušina 130 KM * Anto i Jela Marković 42 KM * N. N. 750 kn * Ružica Galović 200 kn

ZA MISIJE I GLADNE U MAROKU:

Luca Anić 100 KM

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:

Ružica Medvarić-Bračko 100 kn + 140 kn

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJI:

Ljiljana Ivišević 300 kn * Ivan i Boris Nikolić 150 eur * Kapucinski samostan, Dubrovnik 7.114 kn

ZA MISIJE U UKRAJINI:

Ljubica Požgaj 200 kn * Matija Knežević 20 EUR

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:

Karmela 200 kn * S. Agneta Sakač 300 kn * Jedna osoba 50 kn * Matija Knežević 100 kn + 100 kn * Ante Sabljic 150 kn * Antonija Rob 2.000 kn * Ana Jurić 2.000 kn

ZA AKCIJU MIVA - MISIJSKA VOZILA:

N. N. 2.000 KN * Ruža Marić 50 KM * preč. Miroslav Agostini 50 KM * Župa Kupres 1.115 KM * Župa Busovača 400 KM * Ilijas Gudelj 100 KM * Župa Vrijaka 1.058,15 KM * Župa sv. Petra i Pavla, Mostar 3.980 KM; 335 EUR; 10 USD * Župa Dobojsko-Foča 110 KM * Župa Breza 220 KM * Župa Ilijas 150 KM * Župa Srednja Slatinica 200 EUR * Župa Žeravac-Derventica 305 KM * Župa Bistrica 550 KM * Župa Rostovo 70 EUR * Župa Skopaljska Gračanica 265 EUR * Samostan sv. Ante, Sarajevo-Bistrik 80 KM * Župa Marijin Dvor - Sarajevo 150 KM * Ugoštelski obrt Petrović 500 kn * Samostan Sv. Franje, Krk 300 kn * AIPK trgovina 500 kn * Bakmaz d.o.o. 1.000 kn * Družba Kćeri Božje Ljubavi, Nova Ves - Zagreb 2.000 kn * Družba

sestara milosrdnica - Splitska provincija 1.000 kn * Franjevački samostan Kostajnica 100 kn * Franjevački samostan Virovitica 3.000 kn * Hrvatska provincija karmeličanki BSI 200 kn * jedan svećenik 20.000 EUR * Karmel 100 kn * Karmel Sv. Josipa, Breznica Đakovačka 300 kn * Klanjateljice Krv Kristove, Zagreb - Tuškanac 2.000 kn * Knjigovodstveni servis Pavlinec 100 kn * Milosrdne sestre Sv. Križa, Vrboveč - Zagreb 500 kn * N. V. biro d.o.o. 300 kn * Odvjetnički ured Vanja Buntić 200 kn * Sestre Službenice Milosrda, Vrbovec 300 kn * Službenice Milosrda, Susak 100 kn * Župa Berak 1.535 kn * Župa Bilice 470 kn * Župa Kutinska Slatina 1.000 kn * Župa Bl. Alojzija Stepinca, Duga Resa 3.000 kn * Župa Bosiljevo 100 kn * Župa Gospe od Ružarija 450 kn * Župa Jordanovac - Zagreb 2.430 kn * Župa Kanjička Iva 410 kn * Župa Kastav 200 kn * Župa Kaštel Sućurac 2.500 kn * Župa Kaštelir 1.300 kn * Župa Kraljice Sv. Krunice, Nova Gradiška 1.400 kn * Župa Domaslavec 300 kn * Župa Kutina 1.830 kn * Župa Lupoglavlje 1.100 kn * Župa Margečan 1.000 kn * Župa Medulin 500 kn + 500 kn * Župa Murter 5.000 kn * Župa Olib 1.193 kn * Župa Oroslavje 500 kn * Župa Pakoštane 3.330 kn + 3.000 kn * Župa Srinjine 1.400 kn + 100 kn + 200 kn * Župa Medviđa 1.300 kn * Župa Prilišće 100 kn * Župa Labin Gornji 850 kn * Župa Rodenja Isusova, Kajzerica - Zagreb 1.800 kn * Župa Savski Gaj-Zagreb 2.900 kn * Župa sv. Antuna Pad., Koprivnica 9.000 kn * Župa sv. Antuna Pad., Daruvar 2.200 kn * Župa Draž 500 kn * Župa Rude 500 kn * Župa Cista Provo 1.800 kn * Župa Kampor 2.801 kn * Župa sv. Ivana Krstitelja, Pula 1.600 kn * Župa sv. Jerolima, Veliko Brdo 500 kn * Župa sv. Josipa Radnika, Belišće 1.100 kn * Župa Bogomolje 390 kn * Župa sv. Jurja i sv. Lucije, Pazin 2.421 kn * Župa Gorjana Stubica 2.484 kn * Župa Bapska 2.135 kn * Župa Okruk 19.100 kn * Župa Karlobag

1.400 kn * Župa Sv. Križa 1.500 kn * Župa Punitovci 565 kn * Župa Starigrad - Koprivnica 750 kn * Župa Sela kod Šiška 1.300 kn * Župa Sv. Martina 1.500 kn * Župa Pisarovinska Jamnica 700 kn * Župa Vranjic 1.980 kn * Župa Sračinac 3.050 kn * Župa Čunski 1.872 kn * Župa Bokšić 864 kn * Župa Kašina 3.000 kn * Župa Staševica 200 kn * Župa Sv. Stošije, Biograd na moru 15.000 kn + 2.700 kn * Župa sv. Terezije od Djeteta Isusa, Rijeka 1.121 kn * Župa Sveti Obitelji, Osijek 3.850 kn * Župa Svih Svetih, Đakovo 17.600 kn * Župa Hrvace 300 kn * Župa Šandrovac 350 kn * Župa Štefanje 500 kn * Župa Tomašića 965 kn * Župa Umag i Murine 2.598 kn * Župa Unešić 150 kn * Župa Uznesenja BDM, Stenjevec-Zagreb 3.000 kn * Župa Rab 1.146 kn * Župa Rogoznica, Šibenik 3.460 kn * Župa Sutivan 500 kn * Župa Uznesenja BDM, Vrpolje 2.580 kn * Župa Poreč 6.500 kn * Župa Veliškovići 200 kn * Župa Vetovo 1.580 kn * Župa Vladislavci 500 kn * Župa Vodinci 1.130 kn * Župa Žminj 1.500 kn * Župe Preloščica, Gušće i Kratečko 300 kn * Župa Ponikve 5.400 kn * Župnik Tadija Pranjić 200 kn * Župe Kaštel, sv. Marija na Krasu i Savudrija 2.036,50 kn * Župe Kršete, Materada i Petrovija 2.492 kn * Župe Labin Donji i Marcilnica 2.100 kn * Župa Rovinj 3401,80 kn

ZA MASLINOVE GRANČICE:

Župa Brčko 200 KM * Župa sv. Josipa, Sarajevo-Marijin Dvor 100 KM * Župa Gradiste 2.000 kn * Župa Pohoda BDM, Sisak 1.500 kn * Župa Donja Dubrava 1.000 kn * Župa sv. Martina, Dugo Selo 6.250 kn

POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:

Bogoslovi VBS, Sarajevo * Župa Gospe Fatimsko Labin Donji * Ljubica Požgaj * Nikola Simonetti

MISIJSKA KRIŽALJKA – rujan 2017.

Radosna vijest	Svetkovina Gospina rođendana	Austrija	Muško ime	Dio stabljike žita	Odrpana osoba	Kalij	Majka Romula i Rema	Ili	Proizvođač žita	Zrak	Voltamper	č	
Naš svetac iz Križevaca													
Prvo slovo abecede		Star (eng.) OG				Odlični ljudi Udaljeno						Dušik Proizvod od mlijeka	
Vrsta ribe								TE Boja			Zamjenica Poznavati		
						Izmisleni junak Slovak							
				Drugi (lat.)									Ždrijebe
				Plemeniti plin									
				čin									
				Kobalt				Mjesto pogibije našeg sveca					

Rješenja iz prošlog broja: SVETI JAKOV, KORNATI, ŠIBENIK

